

doel 1

- ▶ **S** Je leert sommen als 12×64 cijferend uitrekenen en je begrijpt wat je opschrijft.
- ▶ **F** Je leert sommen als 12×64 cijferend uitrekenen of met de strategie splitsen en je begrijpt wat je opschrijft.

start

Reken uit.

$10 \times 94 = \underline{940}$	$10 \times 28 = \underline{280}$	$10 \times 73 = \underline{730}$	$10 \times 51 = \underline{510}$
$10 \times 41 = \underline{410}$	$10 \times 62 = \underline{620}$	$10 \times 34 = \underline{340}$	$10 \times 28 = \underline{280}$
$10 \times 63 = \underline{630}$	$10 \times 19 = \underline{190}$	$10 \times 56 = \underline{560}$	$10 \times 95 = \underline{950}$
$10 \times 48 = \underline{480}$	$10 \times 35 = \underline{350}$	$10 \times 27 = \underline{270}$	$10 \times 72 = \underline{720}$

hulp

S

$$\begin{array}{r}
 47 \\
 13 \times \\
 \hline
 141 \\
 470 \\
 \hline
 611
 \end{array}$$

$10 \times 47 = 470$
Ik schrijf eerst een 0, dan 47 ervoor.

$10 \times 47 = 470$
Ik schrijf eerst een 0, dan 47 ervoor.

- stap 1:** $3 \times 47 = 141$
- stap 2:** $10 \times 47 = 470$
- stap 3:** $141 + 470$ optellen

F

splitsen

$13 \times 47 =$ $120 + 21$

$10 \times 47 + 3 \times 47 =$

$470 + 141 = 611$

1

Welke som hoort erbij?

Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

- S** Reken uit met cijferen.
- F** Reken uit met cijferen of met splitsen.

Een stacaravan kost € 64,- per dag.
Familie Evers huurt de caravan 12 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

Een tent kost € 36,- per dag.
Familie van Dijk huurt de tent 14 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

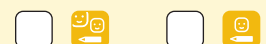
2

Zet de getallen onder elkaar in je schrift. Schrijf op als bij de Hulp.

- S** Reken uit met cijferen.
- F** Reken uit met cijferen of met splitsen.

$11 \times 85 = \underline{935}$	$14 \times 73 = \underline{1022}$	$16 \times 64 = \underline{1024}$
$13 \times 67 = \underline{871}$	$12 \times 92 = \underline{1104}$	

hoe ging het?

3

Tien keer zoveel.

$10 \times 24 = 240$

$10 \times 52 = 520$

$10 \times 41 = 410$

$10 \times 93 = 930$

$10 \times 56 = 560$

$10 \times 88 = 880$

$10 \times 69 = 690$

$10 \times 34 = 340$

$10 \times 73 = 730$

$10 \times 91 = 910$

$10 \times 85 = 850$

$10 \times 55 = 550$

4

Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen of met splitsen. Laat zien hoe je rekent.

Op een rij kunnen 68 tegels.
De stratenmaker legt 14 rijen.
Hoeveel tegels legt de stratenmaker?

som: 14×68

$$\begin{array}{r} 68 \\ 14 \times \\ \hline 272 \\ 680 + \\ \hline 952 \end{array}$$

antwoord: 952 tegels

Op een rij kunnen 73 tegels.
De stratenmaker legt 16 rijen.
Hoeveel tegels legt de stratenmaker?

som: 16×73

$$\begin{array}{r} 73 \\ 16 \times \\ \hline 438 \\ 730 + \\ \hline 1168 \end{array}$$

antwoord: 1168 tegels

5

Zet de getallen onder elkaar.

Reken uit met cijferen of met splitsen.

$17 \times 53 = 901$

$$\begin{array}{r} 53 \\ 17 \times \\ \hline 371 \\ 530 + \\ \hline 901 \end{array}$$

$14 \times 38 = 532$

$$\begin{array}{r} 38 \\ 14 \times \\ \hline 152 \\ 380 + \\ \hline 532 \end{array}$$

$13 \times 62 = 806$

$$\begin{array}{r} 62 \\ 13 \times \\ \hline 186 \\ 620 + \\ \hline 806 \end{array}$$

$16 \times 45 = 720$

$$\begin{array}{r} 45 \\ 16 \times \\ \hline 270 \\ 450 + \\ \hline 720 \end{array}$$

5 S Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.

Een stacaravan kost € 97,- per dag.
Familie Jansen huurt de caravan 14 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

som: 14×97

$$\begin{array}{r} 97 \\ \underline{14} \times \\ 388 \\ \underline{970} + \\ 1358 \end{array}$$

antwoord: € 1358,-

Een boot kost € 48,- per dag.
Familie Peters huurt de boot 15 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

som: 15×48

$$\begin{array}{r} 48 \\ \underline{15} \times \\ 240 \\ \underline{480} + \\ 720 \end{array}$$

antwoord: € 720,-

7 S Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

Reken uit met cijferen.

$13 \times 83 = 1079$
 $15 \times 47 = 705$
 $13 \times 75 = 975$
 $17 \times 92 = 1564$
 $16 \times 56 = 896$

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

$$\begin{array}{r} 56 \\ \underline{16} \times \\ 336 \\ \underline{560} + \\ 896 \end{array}$$

kijk terug

ga naar taak 1 op bladzijde 4

$$\begin{array}{r} 73 \\ \underline{13} \times \\ 219 \\ \underline{730} + \\ 949 \end{array}$$

Maak de som af. Waar komt de 0 in de vierde regel vandaan? $10 \times 73 = 730$

- doel 1**
- ▶ **S** Je leert sommen als 12×64 cijferend uitrekenen en je begrijpt wat je opschrijft.
 - ▶ **F** Je leert sommen als 12×64 cijferend uitrekenen of met de strategie splitsen en je begrijpt wat je opschrijft.

start **Reken uit.**

$10 \times 56 = 560$	$10 \times 23 = 230$	$10 \times 41 = 410$	$10 \times 65 = 650$
$10 \times 81 = 810$	$10 \times 17 = 170$	$10 \times 98 = 980$	$10 \times 24 = 240$
$10 \times 49 = 490$	$10 \times 76 = 760$	$10 \times 11 = 110$	$10 \times 73 = 730$

hulp **S**

$$\begin{array}{r}
 47 \\
 13 \times \\
 \hline
 141 \\
 470 \\
 \hline
 611
 \end{array}$$

$10 \times 47 = 470$
Ik schrijf eerst een 0, dan 47 ervoor.

$10 \times 47 = 470$
Ik schrijf eerst een 0, dan 47 ervoor.

- stap 1:** $3 \times 47 = 141$
stap 2: $10 \times 47 = 470$
stap 3: $141 + 470$ optellen

F

splitsen

$13 \times 47 =$ $120 + 21$

$10 \times 47 + 3 \times 47 =$

$470 + 141 = 611$

1 **Bedenk een verhaal.**

Maak tweetallen. Vertel een verhaal bij de som aan de ander.
 $14 \times 38 = ?$

2 **Welke som hoort erbij?**

- S** Reken uit met cijferen.
- F** Reken uit met cijferen of met splitsen.

Een mat voor de gymzaal kost € 86,-. De school koopt 17 matten. Hoeveel kost dat?

som: 17×86

$$\begin{array}{r}
 86 \\
 17 \times \\
 \hline
 602 \\
 860 \\
 \hline
 1462
 \end{array}$$

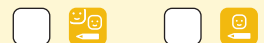
antwoord: € 1462,-

Een rekenboek kost € 13,-. De school koopt 59 rekenboeken. Hoeveel kost dat?

som: 59×13

$$\begin{array}{r}
 59 \\
 13 \times \\
 \hline
 177 \\
 590 \\
 \hline
 767
 \end{array}$$

antwoord: € 767,-

3**Reken uit met cijferen of splitsen.**

Zet de getallen onder elkaar.

Keer de som om als dat handig is.

Een basket kost € 79,-.
De sportvereniging koopt 12 baskets.
Hoeveel kost dat?

som: 12×79

$$\begin{array}{r} 79 \\ \underline{12} \times \\ 158 \\ \underline{790} + \\ 948 \end{array}$$

antwoord: € 948,-

Een basketbal kost € 16,-.
De sportvereniging koopt 42 ballen.
Hoeveel kost dat?

som: 42×16

$$\begin{array}{r} 42 \\ \underline{16} \times \\ 252 \\ \underline{420} + \\ 672 \end{array}$$

antwoord: € 672,-

4**Keer om en zet de getallen onder elkaar.**

Reken uit met cijferen of met splitsen.

 $58 \times 15 = 15 \times 58 = 870$

$$\begin{array}{r} 58 \\ \underline{15} \times \\ 290 \\ \underline{580} + \\ 870 \end{array}$$

 $74 \times 14 = 14 \times 74 = 1036$

$$\begin{array}{r} 74 \\ \underline{14} \times \\ 296 \\ \underline{740} + \\ 1036 \end{array}$$

 $43 \times 11 = 11 \times 43 = 473$

$$\begin{array}{r} 43 \\ \underline{11} \times \\ 43 \\ \underline{430} + \\ 473 \end{array}$$

 $36 \times 12 = 12 \times 36 = 432$

$$\begin{array}{r} 36 \\ \underline{12} \times \\ 72 \\ \underline{360} + \\ 432 \end{array}$$

5

Reken uit met cijferen of met splitsen. Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

Zet een kruisje voor de sommen die je eerst gaat omkeren.

$12 \times 73 = \underline{\quad 876 \quad}$

$37 \times 12 = \underline{\quad 444 \quad}$

$14 \times 86 = \underline{\quad 1204 \quad}$

$46 \times 13 = \underline{\quad 598 \quad}$

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

$$\begin{array}{r} 46 \\ \underline{13} \times \\ 138 \\ \underline{460} + \\ 598 \end{array}$$

6

S

Welke som hoort erbij? Keer de som om als dat handig is. Reken uit met cijferen.

Een kaartje voor de bioscoop kost € 14,-.
De Johanneschool gaat met 57 personen naar de bioscoop. Hoeveel kost dat?

som: 57×14

$$\begin{array}{r} 57 \\ \underline{14} \times \\ 228 \\ \underline{570} + \\ 798 \end{array}$$

antwoord: $\underline{\quad \text{€ } 798,- \quad}$

Een kaartje voor de dierentuin kost € 17,-.
Basisschool de Vlinder gaat met 46 personen naar de dierentuin. Hoeveel moeten zij betalen?

som: 46×17

$$\begin{array}{r} 46 \\ \underline{17} \times \\ 322 \\ \underline{460} + \\ 782 \end{array}$$

antwoord: $\underline{\quad \text{€ } 782,- \quad}$

7

S

Reken uit met cijferen. Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

Zet een kruisje voor de sommen die je eerst gaat omkeren.

$16 \times 73 = \underline{\quad 1168 \quad}$

$15 \times 68 = \underline{\quad 1020 \quad}$

$37 \times 13 = \underline{\quad 481 \quad}$

$14 \times 96 = \underline{\quad 1344 \quad}$

$53 \times 17 = \underline{\quad 901 \quad}$

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

$$\begin{array}{r} 53 \\ \underline{17} \times \\ 371 \\ \underline{530} + \\ 901 \end{array}$$

kijk terug

ga naar taak 2 op bladzijde 6

Schrijf een keersom op die je het best kunt omdraaien voor je hem uitrekent. **bijvoorbeeld:**

$\underline{\quad 87 \times 12 \quad}$

doel 2

- ▶ **S** Je leert sommen als 22×64 cijferend uitrekenen.
- ▶ **F** Je leert sommen als 22×64 cijferend uitrekenen of met splitsen.

start

Reken uit.

$2 \times 12 = 24$	$2 \times 36 = 72$	$3 \times 11 = 33$	$3 \times 26 = 78$
$20 \times 12 = 240$	$20 \times 36 = 720$	$30 \times 11 = 330$	$30 \times 26 = 780$
$2 \times 24 = 48$	$2 \times 45 = 90$	$3 \times 15 = 45$	$3 \times 54 = 162$
$20 \times 24 = 480$	$20 \times 45 = 900$	$30 \times 15 = 450$	$30 \times 54 = 1620$

hulp

S

$$\begin{array}{r} 53 \\ 22 \times \\ \hline 106 \\ 1060 \\ \hline 1166 \end{array}$$

10 × zoveel als 2 × 53

10 × zoveel als 2 × 53

- step 1: $2 \times 53 = 106$
- step 2: $20 \times 53 = 1060$
- step 3: $106 + 1060$ optellen

F

splitsen

$$\begin{aligned} 22 \times 53 &= \\ 20 \times 53 + 2 \times 53 &= \\ 1060 + 106 &= 1166 \end{aligned}$$

1

S

Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.
Hoeveel wegen de kratten bij elkaar?

som: 22×54

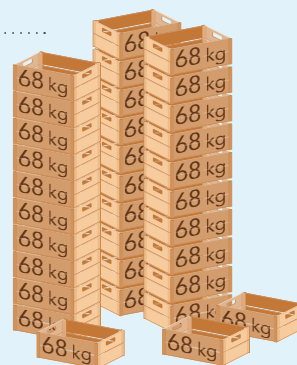
$$\begin{array}{r} 54 \\ 22 \times \\ \hline 108 \\ 1080 \\ \hline 1188 \end{array}$$

antwoord: 1188 kg

som: 33×68

$$\begin{array}{r} 68 \\ 33 \times \\ \hline 204 \\ 2040 \\ \hline 2244 \end{array}$$

antwoord: 2244 kg

2

Reken uit met splitsen. Daarna 10 × zoveel.

100 + 12

$2 \times 56 = 112$

$20 \times 56 = 1120$

$4 \times 83 = 332$

$40 \times 83 = 3320$

210 + 6

$3 \times 72 = 216$

$30 \times 72 = 2160$

$5 \times 91 = 455$

$50 \times 91 = 4550$

240 + 6

$6 \times 41 = 246$

$60 \times 41 = 2460$

$3 \times 55 = 165$

$30 \times 55 = 1650$

120 + 16

$4 \times 34 = 136$

$40 \times 34 = 1360$

$2 \times 85 = 170$

$20 \times 85 = 1700$

hoe ging het?

3

Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen of met splitsen. Schrijf op zoals bij de Hulp.

Hoeveel tegels legt de stratenmaker?
Op een rij kunnen 42 tegels.
De stratenmaker legt 33 rijen.

som: 33×42 of 42×33

$$\begin{array}{r} 42 \\ \underline{33} \times \\ 126 \\ \underline{1260} + \\ 1386 \end{array}$$

antwoord: 1386 tegels

Hoeveel tegels legt de stratenmaker?
Op een rij kunnen 36 tegels.
De stratenmaker legt 22 rijen.

som: 22×36 of 36×22

$$\begin{array}{r} 36 \\ \underline{22} \times \\ 72 \\ \underline{720} + \\ 792 \end{array}$$

antwoord: 792 tegels

4

Reken uit met cijferen of met splitsen. Zet de getallen onder elkaar. $33 \times 74 = 2442$

$$\begin{array}{r} 74 \\ \underline{33} \times \\ 222 \\ \underline{2220} + \\ 2442 \end{array}$$

 $22 \times 82 = 1804$

$$\begin{array}{r} 82 \\ \underline{22} \times \\ 164 \\ \underline{1640} + \\ 1804 \end{array}$$

 $55 \times 64 = 3520$

$$\begin{array}{r} 64 \\ \underline{55} \times \\ 320 \\ \underline{3200} + \\ 3520 \end{array}$$

 $44 \times 57 = 2508$

$$\begin{array}{r} 57 \\ \underline{44} \times \\ 228 \\ \underline{2280} + \\ 2508 \end{array}$$

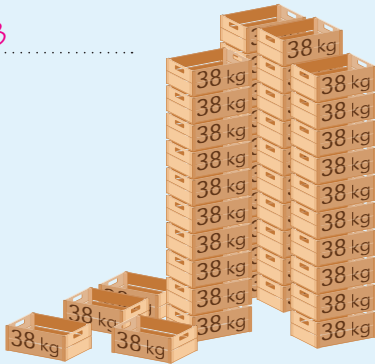
5 S Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.

Hoeveel wegen de kratten bij elkaar?

som: 44×38

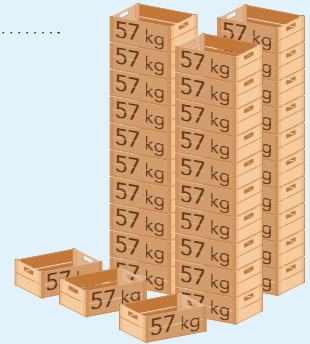
$$\begin{array}{r} 38 \\ \underline{44} \times \\ 152 \\ \underline{1520} + \\ 1672 \end{array}$$

antwoord: 1672 kg

som: 33×57

$$\begin{array}{r} 57 \\ \underline{33} \times \\ 171 \\ \underline{1710} + \\ 1881 \end{array}$$

antwoord: 1881 kg

6 S Reken uit met cijferen.

$$\begin{array}{r} 74 \\ \underline{22} \times \\ 148 \\ \underline{1480} + \\ 1628 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 83 \\ \underline{22} \times \\ 166 \\ \underline{1660} + \\ 1826 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ \underline{33} \times \\ 141 \\ \underline{1410} + \\ 1551 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 58 \\ \underline{33} \times \\ 174 \\ \underline{1740} + \\ 1914 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 85 \\ \underline{44} \times \\ 340 \\ \underline{3400} + \\ 3740 \end{array}$$

kijk terug

ga naar taak 3 op bladzijde 8

$$\begin{array}{r} 62 \\ \underline{55} \times \\ 310 \\ \underline{3100} \leftarrow \\ 3410 \end{array}$$

Maak de som af.

Er staan 2 nullen in de vierde regel. Waar komen die vandaan?

1 nul van de 310 (5×62) en de andere omdat je 50×62 doet \rightarrow

$10 \times$ zoveel \rightarrow een 0 erachter.

doel 2

- ▶ **S** Je leert sommen als 65×36 cijferend uitrekenen.
- ▶ **F** Je leert sommen als 22×64 cijferend uitrekenen of met splitsen. Je herhaalt sommen als 6×346 (cijferend of kolomsgewijs).

start

Reken uit.

$4 \times 24 = \underline{\underline{96}}$

$3 \times 67 = \underline{\underline{201}}$

$6 \times 32 = \underline{\underline{192}}$

$9 \times 17 = \underline{\underline{153}}$

$5 \times 21 = \underline{\underline{105}}$

$2 \times 86 = \underline{\underline{172}}$

$8 \times 46 = \underline{\underline{368}}$

$5 \times 72 = \underline{\underline{360}}$

hulp

S

$$\begin{array}{r} 47 \\ 36 \\ \hline 282 \\ 1410 \\ \hline 1692 \end{array}$$

Eerst een 0 opschrijven omdat je vermenigvuldigt met een tiental.

stap 1: 6×47

stap 2: Eerst een 0 opschrijven omdat je vermenigvuldigt met een tiental.

stap 3: 3×47

stap 4: optellen

F

cijferen

kolomsgewijs vermenigvuldigen

kolomsgewijs vermenigvuldigen

$$\begin{array}{r} 536 \\ 4 \\ \hline 2144 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 536 \\ 4 \\ \hline 2000 \\ 120 \\ 24 \\ \hline 2144 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 536 \\ 4 \\ \hline 24 \\ 120 \\ 2000 \\ \hline 2144 \end{array}$$

1

S

Hoeveel wegen de kratten bij elkaar? Reken uit met cijferen in je schrift.

Er staan 24 kratten van 54 kg.

Er staan 36 kratten van 63 kg.

som: 24×54

som: 36×63

antwoord: 1296 kg

antwoord: 2268 kg

2

S

Hoofdrekenen of cijferen?

Zet de sommen in het goede rijtje. Reken de hoofdrekenen uit.

19×42

17×38

16×35

12×65

13×64

13×98

16×45

14×45

4×198

met halveren en verdubbelen

met te veel

met cijferen

$16 \times 35 = 8 \times 70 = 560$

$19 \times 42 = 840 - 42 = 798$

17×38

$12 \times 65 = 6 \times 130 = 780$

$13 \times 98 = 1300 - 26 = 1274$

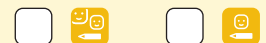
13×64

$14 \times 45 = 7 \times 90 = 630$

$4 \times 198 = 800 - 8 = 792$

17×45

hoe ging het?

13 ga verder

3

Reken uit met cijferen of met splitsen.

Laat zien hoe je rekest.

Hoeveel tegels legt de stratenmaker?
Op een rij kunnen 27 tegels.
De stratenmaker legt 44 rijen.

som: 44×27

$$\begin{array}{r} 27 \\ \underline{44} \times \\ 108 \\ 1080 \\ \hline 1188 \end{array}$$

antwoord: 1188 tegels

Hoeveel tegels legt de stratenmaker?
Op een rij kunnen 36 tegels.
De stratenmaker legt 55 rijen.

som: 55×36

$$\begin{array}{r} 36 \\ \underline{55} \times \\ 180 \\ 1800 \\ \hline 1980 \end{array}$$

antwoord: 1980 tegels

4

Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

Kijk naar de Hulp als je het niet meer weet.

$$\begin{array}{r} 497 \\ \underline{3} \times \\ 1491 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 358 \\ \underline{6} \times \\ 2148 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 283 \\ \underline{7} \times \\ 1981 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 539 \\ \underline{8} \times \\ 4312 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 326 \\ \underline{5} \times \\ 1630 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 947 \\ \underline{4} \times \\ 3788 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 815 \\ \underline{9} \times \\ 7335 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 634 \\ \underline{7} \times \\ 4438 \end{array}$$

5

Reken uit met cijferen of met splitsen. Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

$33 \times 54 =$ 1782

$22 \times 86 =$ 1892

$66 \times 37 =$ 2442

$44 \times 72 =$ 3168

Laat zien hoe je rekest bij de laatste som.

$$\begin{array}{r} 72 \\ \underline{44} \times \\ 288 \\ 2880 \\ \hline 3168 \end{array}$$

5 **S** Reken uit met cijferen.

$$\begin{array}{r} 49 \\ 22 \times \\ \hline 98 \\ \hline 980 \\ \hline 1078 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 67 \\ 33 \times \\ \hline 201 \\ \hline 2010 \\ \hline 2211 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 86 \\ 44 \times \\ \hline 344 \\ \hline 3440 \\ \hline 3784 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ 33 \times \\ \hline 171 \\ \hline 1710 \\ \hline 1881 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \\ 66 \times \\ \hline 258 \\ \hline 2580 \\ \hline 2838 \end{array}$$

7 **S** Reken uit met cijferen.

$$\begin{array}{r} 74 \\ 26 \times \\ \hline 444 \\ \hline 1480 \\ \hline 1924 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 62 \\ 53 \times \\ \hline 186 \\ \hline 3100 \\ \hline 3286 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 87 \\ 42 \times \\ \hline 174 \\ \hline 3480 \\ \hline 3654 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \\ 63 \times \\ \hline 135 \\ \hline 2700 \\ \hline 2835 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 53 \\ 32 \times \\ \hline 106 \\ \hline 1590 \\ \hline 1696 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 93 \\ 24 \times \\ \hline 372 \\ \hline 1860 \\ \hline 2232 \end{array}$$

kijk terug

ga naar taak 4 op bladzijde 10

S Reken 36×65 uit met cijferen. Welke stappen neem je?

$$\begin{array}{r} 65 \\ 36 \times \\ \hline 390 \\ \hline 1950 \\ \hline 2340 \end{array}$$

stap 1: $6 \times 65 = 390$ stap 2: $30 \times 65 = 1950$ stap 3: optellen $390 + 1950 = 2340$ **F** Reken 6×346 uit. Welke stappen neem je?

$$\begin{array}{r} 346 \\ 6 \times \\ \hline 2076 \end{array}$$

stap 1: $6 \times 6 = 36 \rightarrow$ inwisselen. 6 opschrijven, 3 tientjes onthouden.stap 2: $6 \times 4 = 24, 24 + 3 = 27$, inwisselen. 7 opschrijven, 2 onthouden.stap 3: $6 \times 3 = 18, 18 + 2 = 20$

doel 1 TEST-JE

1 **Welke som hoort erbij?**

Reken uit met cijferen of met splitsen.

Een stacaravan kost € 89,- per dag.
Familie Ahmadi huurt de caravan 15 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

$$\begin{array}{r} \text{som: } 15 \times 89 \dots\dots\dots 89 \\ \underline{ 15} \times \\ 445 \\ \underline{ 890} + \\ 1335 \end{array}$$

antwoord: € 1335,-

Een tent kost € 38,- per dag.
Familie De Jong huurt de tent 13 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

$$\begin{array}{r} \text{som: } 13 \times 38 \dots\dots\dots 38 \\ \underline{ 13} \times \\ 114 \\ \underline{ 380} + \\ 494 \end{array}$$

antwoord: € 494,-

2 **Zet de getallen onder elkaar in je schrift.**

Reken uit met cijferen of met splitsen.

$$\begin{array}{ll} 15 \times 82 = \underline{1230} & 14 \times 28 = \underline{392} \\ 17 \times 71 = \underline{1207} & 18 \times 52 = \underline{936} \\ & 16 \times 43 = \underline{688} \end{array}$$

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

$$\begin{array}{r} 43 \\ \underline{ 16} \times \\ 258 \\ \underline{ 430} + \\ 688 \end{array}$$

3 **S Welke som hoort erbij?**

Reken uit met cijferen.

In 1 doos zitten 12 potloden.
Hoeveel potloden in 24 dozen?

$$\begin{array}{r} \text{som: } 12 \times 24 \dots\dots\dots 24 \\ \underline{ 12} \times \\ 48 \\ \underline{ 240} + \\ 288 \end{array}$$

antwoord: 288

Een abonnement op een krant kost € 42,- in
3 maanden.
Hoeveel betaal je voor die krant in 3 jaar?

$$\begin{array}{r} \text{som: } 12 \times 42 \dots\dots\dots 42 \\ \underline{ 12} \times \\ 84 \\ \underline{ 420} + \\ 504 \end{array}$$

antwoord: € 504,-

kun je het nu?

Kun je sommen als 12×64 cijferend uitrekenen of met de strategie splitsen?

doel 2 TEST-JE

1 ○ Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

$$\begin{array}{r} 348 \\ \underline{\quad 3} \times \\ 1044 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 527 \\ \underline{\quad 5} \times \\ 2635 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 582 \\ \underline{\quad 4} \times \\ 2328 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 491 \\ \underline{\quad 8} \times \\ 3928 \end{array}$$

2 ○ Reken uit met cijferen of met splitsen.

Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

$33 \times 56 = \underline{1848}$

$22 \times 97 = \underline{2134}$

$55 \times 34 = \underline{1870}$

$66 \times 29 = \underline{1914}$

$44 \times 82 = \underline{3608}$

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

$$\begin{array}{r} 82 \\ \underline{44} \times \\ 328 \\ \underline{3280} + \\ 3608 \end{array}$$

3 S Maak zelf sommen en reken uit.

○ Gooi 4x met een dobbelsteen.

Maak er een som van en reken uit. *bijvoorbeeld:*

6 2 5 3

$$\begin{array}{r} 62 \\ \underline{53} \times \\ 186 \\ \underline{3100} + \\ 3286 \end{array}$$

4 5 6 3

$$\begin{array}{r} 45 \\ \underline{63} \times \\ 135 \\ \underline{2700} + \\ 2835 \end{array}$$

5 3 3 2

$$\begin{array}{r} 53 \\ \underline{32} \times \\ 106 \\ \underline{1590} + \\ 1696 \end{array}$$

kun je het nu?

Kun je sommen als 22×64 cijferend uitrekenen of met splitsen?

doel 3

► Je leert percentages aflezen en inkleuren in een strook of cirkel.

start

Reken uit.

$\frac{1}{2} \times 100 = \underline{50}$

$\frac{1}{3} \times 150 = \underline{50}$

$\frac{1}{4} \times 200 = \underline{50}$

$\frac{1}{3} \times 180 = \underline{60}$

$\frac{1}{4} \times 400 = \underline{100}$

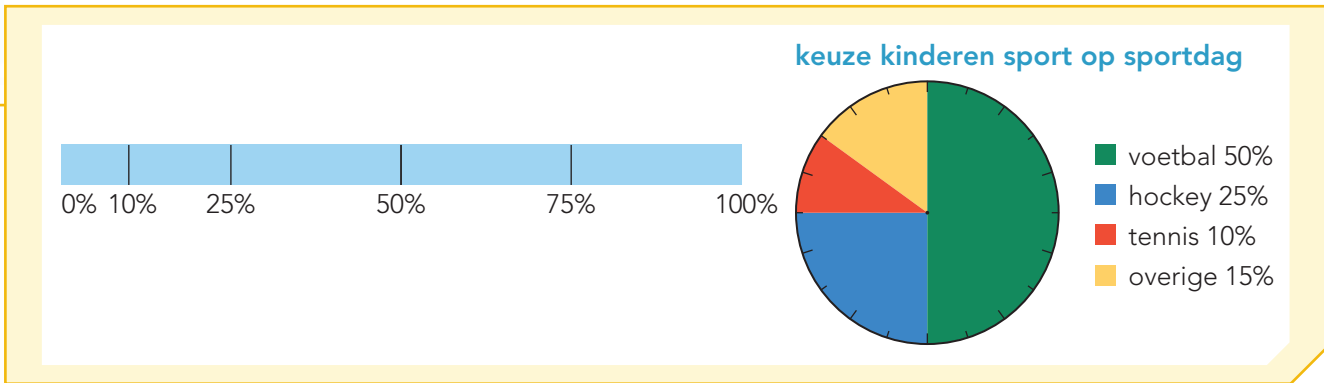
$\frac{1}{2} \times 200 = \underline{100}$

$\frac{1}{2} \times 150 = \underline{75}$

$\frac{1}{5} \times 200 = \underline{40}$

hulp

1

Kleur het percentage.

Mijn mobiel is 50 procent opgeladen.

De game is 60 procent geladen.

25% korting

op alle schoenen!

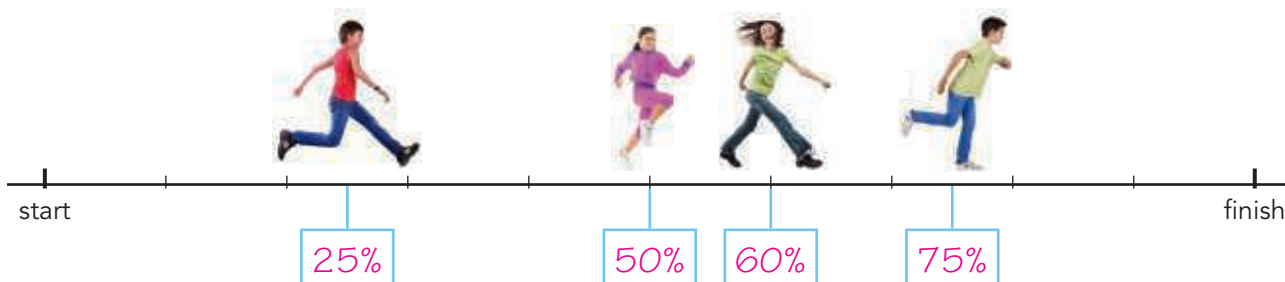

80% KATOEN

2

Hoeveel procent hebben ze gelopen?

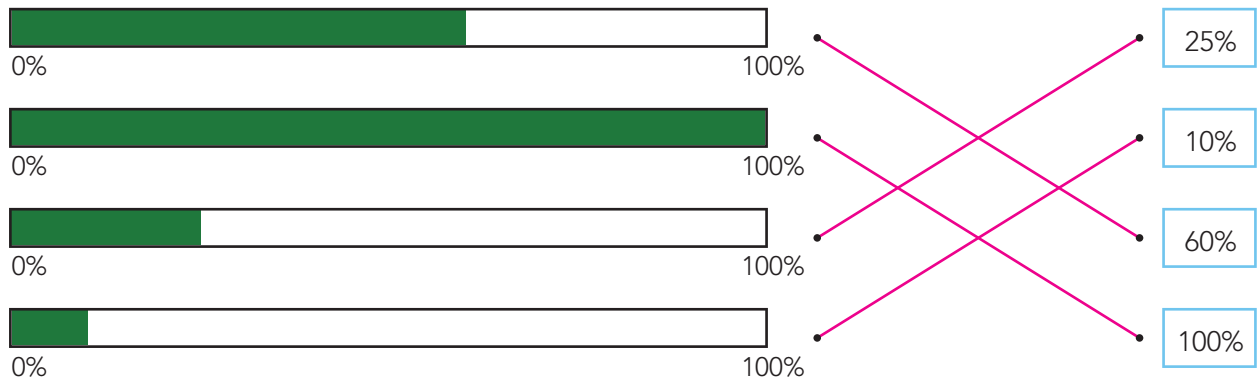

hoe ging het?

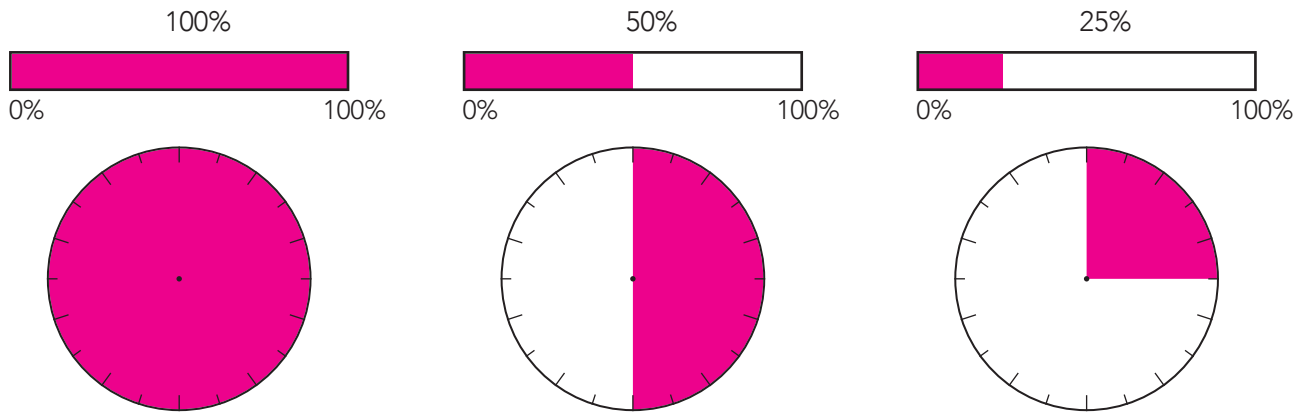
3

Trek lijnen.

4

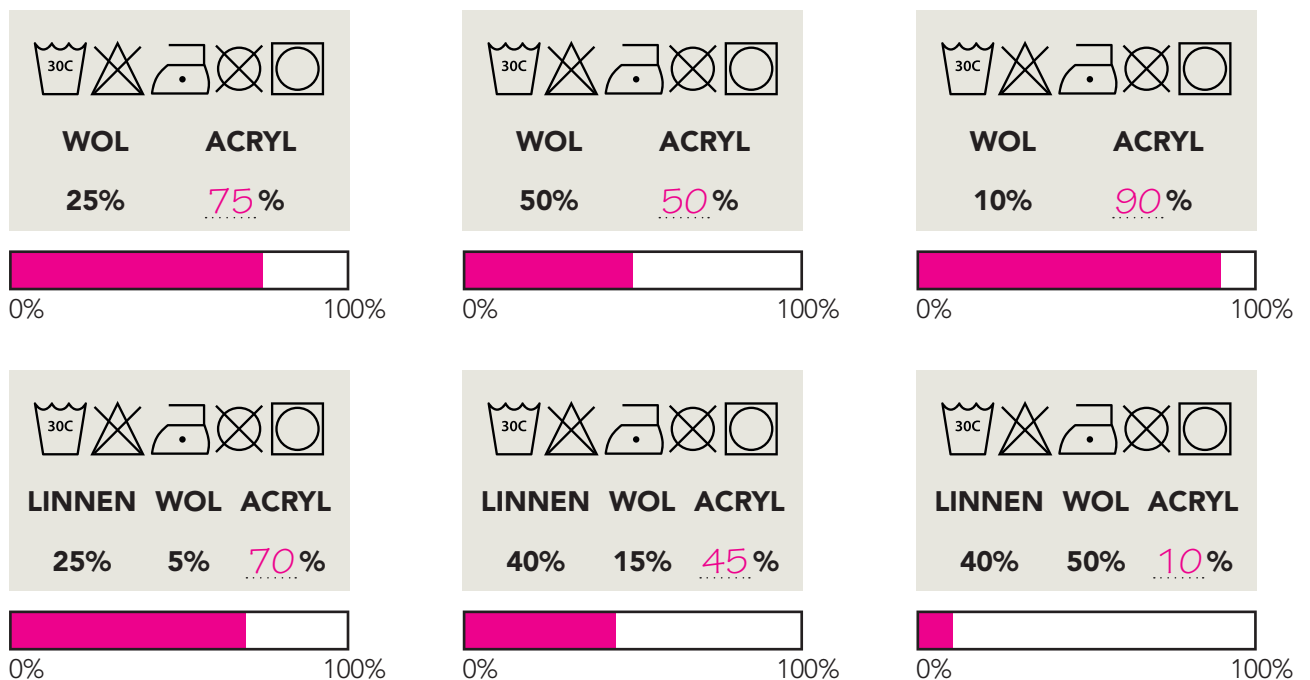
Kleur het percentage in de strook en cirkel.

5

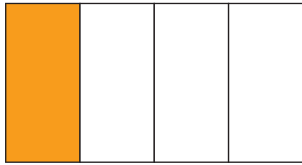
Hoeveel procent acryl? Vul in en kleur.

Samen is het 100%.

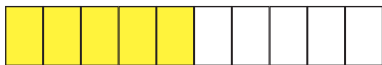
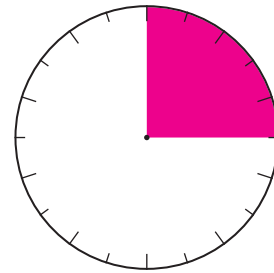
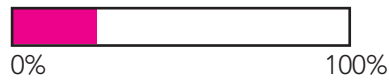

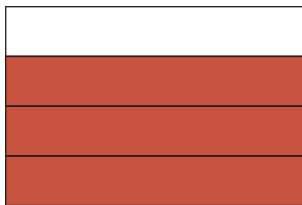
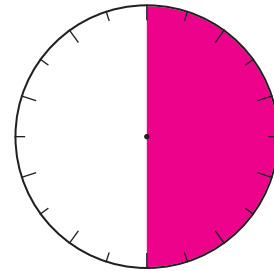
6 **S** Welk deel is gekleurd? Schrijf in procenten en kleur.

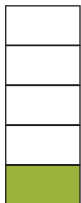
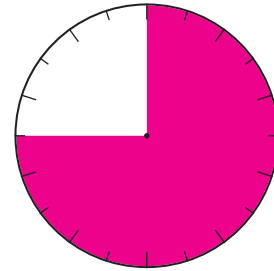
25% is gekleurd.

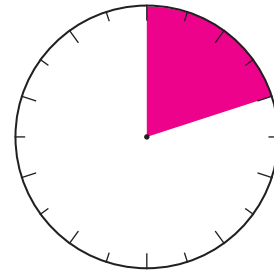
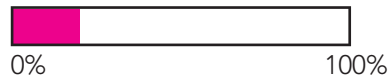
50% is gekleurd.

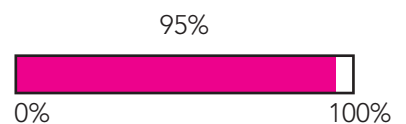
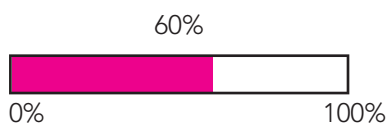
75% is gekleurd.

20% is gekleurd.

7 **S** Kleur het percentage.

kijk terug

ga naar taak 6 op bladzijde 12

Waar of niet waar?

Er is nog een halve pannenkoek.
Dat is 50% van de pannenkoek.

Een kwart van de pannenkoek
is op. Dat is 25%.

De hele pannenkoek is op.
Dus 0% is op.

doel 3

► Je leert percentages aan breuken koppelen en uitrekenen (met behulp van breuken).

start

Reken uit.

$$\frac{1}{2} \times 300 = \underline{150}$$

$$\frac{1}{3} \times 300 = \underline{100}$$

$$\frac{1}{4} \times 160 = \underline{40}$$

$$\frac{1}{3} \times 450 = \underline{150}$$

$$\frac{1}{4} \times 200 = \underline{50}$$

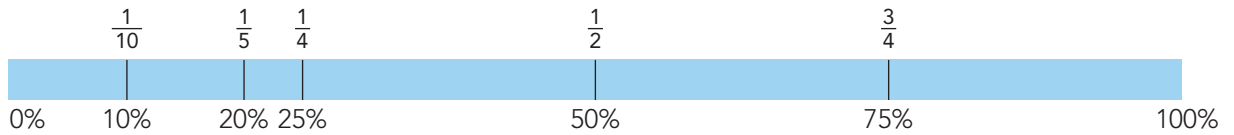
$$\frac{1}{2} \times 120 = \underline{60}$$

$$\frac{1}{10} \times 400 = \underline{40}$$

$$\frac{1}{5} \times 400 = \underline{80}$$

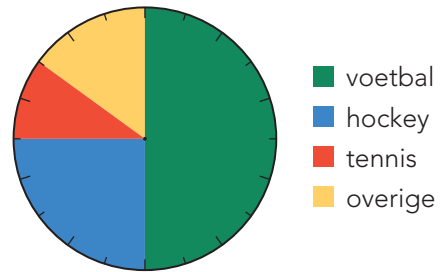
hulp

Hoeveel kinderen kiezen voor hockey?

200 kinderen keuze sport op sportdag

100% is alle kinderen.
25% kiest voor hockey.
25% is $\frac{1}{4}$ deel.
 $\frac{1}{4}$ van 200 = 50
25% is 50 kinderen.

1

Welk deel? Vul de breuk in.

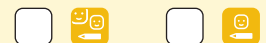
	10%	20%	25%	30%	40%	50%	60%	70%	75%	80%	90%	100%
$\frac{1}{10}$ deel	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{3}{10}$	$\frac{2}{5}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{3}{5}$	$\frac{7}{10}$	$\frac{3}{4}$	$\frac{4}{5}$	$\frac{9}{10}$		1 hele
	deel	deel	deel	deel	deel	deel	deel	deel	deel	deel	deel	

2

Reken uit. Je mag een strook tekenen.

	aantal ballen	aantal doelpunten	deel raak	percentage raak
Rick	40	10	$\frac{1}{4}$ deel	25%
Sara	20	10	$\frac{1}{2}$ deel	50%
Liam	10	10	$\frac{1}{1}$ deel	100%

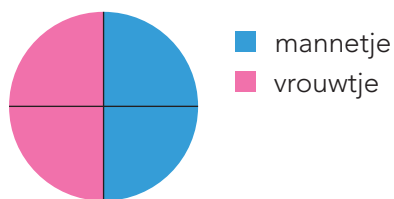
hoe ging het?

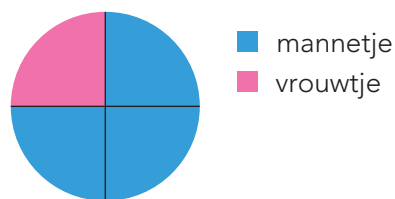
3 Hoeveel procent zijn vrouwtjes? Hoeveel zijn dat er?

Er zijn 20 giraffen.

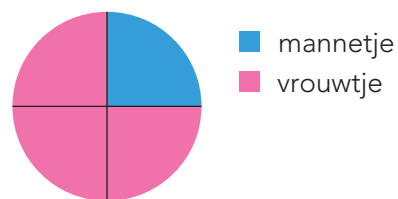
50%
10 vrouwtjes

Er zijn 12 olifanten.

25%
3 vrouwtjes

Er zijn 16 leeuwen.

75%
12 vrouwtjes

4 Hoeveel zijn het? Je mag een strook tekenen.

Er zijn in totaal 400 bezoekers.

50% van de bezoekers is een man.

50% is $\frac{1}{2}$ deel.

Er zijn 200 mannen.

25% van de bezoekers is een kind.

25% is $\frac{1}{4}$ deel.

Er zijn 100 kinderen.

75% van de bezoekers komt op de fiets.

75% is $\frac{3}{4}$ deel.

300 bezoekers komen op de fiets.

10% van de bezoekers eet popcorn.

10% is $\frac{1}{10}$ deel.

40 bezoekers eten popcorn.

5 Reken uit.

	aantal ballen	percentage raak	deel	aantal doelpunten
Dirk	60	50%	$\frac{1}{2}$	30
Saskia	70	10%	$\frac{1}{10}$	7
Anna	80	25%	$\frac{1}{4}$	20
Achmed	60	75%	$\frac{3}{4}$	45
Sarah	50	50%	$\frac{1}{2}$	25

Laat zien hoe je rekent.

5 S Hoeveel kinderen? Je mag een strook tekenen.

- sport van 400 kinderen
- voetbal
 - tennis
 - hockey
 - overig

160 kinderen zitten op voetbal.

120 kinderen zitten op hockey.

80 kinderen zitten op tennis.

40 kinderen doen een andere sport.

7 S Hoeveel zijn het? Je mag een strook tekenen.

Van 50 roofdieren is 20% leeuw.

Er zijn 10 leeuwen.

Van 400 dieren eet 10% fruit.

Dat zijn 40 dieren.

Van 400 bezoekers komt 25% per bus.

Dat zijn 100 bezoekers.

Van 400 dieren is 75% een vleeseter.

Er zijn 300 vleeseters.

Van 300 kinderen eet 60% een ijsje.

Dat zijn 180 kinderen.

Van 300 kinderen is 50% een jongen.

Dat zijn 150 jongens.

kijk terug

ga naar taak 7 op bladzijde 14

Waar of niet waar?

Er zijn 20 kinderen. 25% is ziek. Er zijn 5 kinderen ziek.

Er zijn 40 ijsjes. $\frac{1}{4}$ deel is rood. Het aantal rode ijsjes is 10%.

Er zijn 30 broodjes. De helft is belegd met kaas. Dat is 50%.

doel 4

► Je leert rekenen met verhoudingen met een verhoudingstabel.

start

Reken uit.

$3 \times 8 = \underline{24}$

$6 \times 12 = \underline{72}$

$30 : 2 = \underline{15}$

$300 : 4 = \underline{75}$

$3 \times 80 = \underline{240}$

$6 \times 120 = \underline{720}$

$300 : 2 = \underline{150}$

$600 : 4 = \underline{150}$

hulp

Er zitten 500 kinderen op basisschool De Wegwijzer. 3 op de 4 kinderen van De Wegwijzer gaan op vakantie. Hoeveel kinderen zijn dat?

aantal kinderen op vakantie	3	300	75	375
totaal aantal kinderen	4	400	100	500

Diagram showing relationships: $3 \times 100 = 300$, $300 : 4 = 75$, $300 + 75 = 375$, $4 \times 100 = 400$, $400 : 4 = 100$, $400 + 100 = 500$.

1

Hoeveel gezinnen zijn dat? Reken uit met een verhoudingstabel.

1 op de 4 gezinnen gaat met de tent op vakantie.

Van 40 gezinnen zijn dat er 10.

Van 160 gezinnen zijn dat er 40.

Van 440 gezinnen zijn dat er 110.

bijvoorbeeld:

aantal gezinnen met de tent	1	10	40	110
totaal aantal gezinnen	4	40	160	440

Diagram showing relationships: $1 \times 10 = 10$, $10 \times 4 = 40$, $40 \times 4 = 160$, $160 + 40 = 200$, $200 + 10 = 210$, $210 + 10 = 220$, $220 + 10 = 230$, $230 + 10 = 240$, $240 + 10 = 250$, $250 + 10 = 260$, $260 + 10 = 270$, $270 + 10 = 280$, $280 + 10 = 290$, $290 + 10 = 300$, $300 + 10 = 310$, $310 + 10 = 320$, $320 + 10 = 330$, $330 + 10 = 340$, $340 + 10 = 350$, $350 + 10 = 360$, $360 + 10 = 370$, $370 + 10 = 380$, $380 + 10 = 390$, $390 + 10 = 400$, $400 + 10 = 410$, $410 + 10 = 420$, $420 + 10 = 430$, $430 + 10 = 440$.

2

Hoeveel toeristen zijn dat? Reken uit met een verhoudingstabel.

Er zijn 1200 toeristen.

2 van de 5 toeristen gaan elke dag uit eten.

bijvoorbeeld:

aantal toeristen dat elke dag uit eten gaat	2	400	80	480
totaal aantal toeristen	5	1000	200	1200

Diagram showing relationships: $2 \times 200 = 400$, $400 : 5 = 80$, $80 \times 5 = 400$, $400 + 80 = 480$, $480 \times 5 = 2400$, $2400 : 2 = 1200$.

antwoord: 480 toeristen

5 van de 6 toeristen bezoeken elke dag een stadje.

aantal toeristen dat elke dag een stad bezoekt	5	10	100	1000
totaal aantal toeristen	6	12	120	1200

Diagram showing relationships: $5 \times 2 = 10$, $10 \times 10 = 100$, $100 \times 10 = 1000$, $6 \times 2 = 12$, $12 \times 10 = 120$, $120 \times 10 = 1200$.

antwoord: 1000 toeristen

hoe ging het?

3 Hoeveel gasten zijn dat? Reken uit met een verhoudingstabel.

Er verblijven 400 gasten in Hotel Sneeuwzicht.

1 van de 8 gasten komt uit Frankrijk.

bijvoorbeeld:

aantal gasten uit Frankrijk	1	5	50
totaal aantal gasten	8	40	400

Diagram showing multiplication steps: 1 to 5 (x5), 5 to 50 (x10), 8 to 40 (x5), 40 to 400 (x10).

antwoord: 50 gasten

1 van de 5 gasten komt uit Nederland.

aantal gasten uit Nederland	1	8	80
totaal aantal gasten	5	40	400

Diagram showing multiplication steps: 1 to 8 (x8), 8 to 80 (x10), 5 to 40 (x8), 40 to 400 (x10).

antwoord: 80 gasten

1 van de 10 gasten komt uit Luxemburg.

aantal gasten uit Luxemburg	1	4	40
totaal aantal gasten	10	40	400

Diagram showing multiplication steps: 1 to 4 (x4), 4 to 40 (x10), 10 to 40 (x4), 40 to 400 (x10).

antwoord: 40 gasten

1 van de 4 gasten komt uit België.

aantal gasten uit België	1	10	100
totaal aantal gasten	4	40	400

Diagram showing multiplication steps: 1 to 10 (x10), 10 to 100 (x10), 4 to 40 (x10), 40 to 400 (x10).

antwoord: 100 gasten

4 Hoeveel toeristen zijn dat? Reken uit met een verhoudingstabel.

Er zijn 500 toeristen.

4 van de 5 toeristen gaan skiën.

bijvoorbeeld:

aantal toeristen dat skiet	4	40	400
totaal aantal toeristen	5	50	500

Diagram showing multiplication steps: 4 to 40 (x10), 40 to 400 (x10), 5 to 50 (x10), 50 to 500 (x10).

antwoord: 400 toeristen

1 op de 2 toeristen heeft een slee mee.

aantal toeristen met een slee	1	50	250
totaal aantal toeristen	2	100	500

Diagram showing multiplication steps: 1 to 50 (x50), 50 to 250 (x5), 2 to 100 (x50), 100 to 500 (x5).

antwoord: 250 toeristen

3 van de 10 toeristen gaan rodelen.

aantal toeristen dat rodelt	3	15	150
totaal aantal toeristen	10	50	500

Diagram showing multiplication steps: 3 to 15 (x5), 15 to 150 (x10), 10 to 50 (x5), 50 to 500 (x10).

antwoord: 150 toeristen

1 op de 10 toeristen eet elke dag schnitzel.

aantal toeristen dat elke dag schnitzel eet	1	10	50
totaal aantal toeristen	10	100	500

Diagram showing multiplication steps: 1 to 10 (x10), 10 to 50 (x5), 10 to 100 (x10), 100 to 500 (x5).

antwoord: 50 toeristen

5

Welke verhouding is dat?

De hockeyclub heeft 600 leden.

200 leden zijn volwassen.

Dat is 1 op de 3 leden.

300 leden zijn meer dan 3 jaar lid.

Dat is 1 op de 2 leden.

6

S

Welke verhouding is dat?

De muziekschool heeft 448 leden.

150 leden zijn man.

Dat is ongeveer 1 op de 3 leden.

225 leden spelen een blaasinstrument.

Dat is ongeveer 1 op de 2 leden.

7

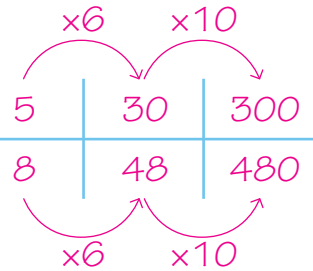
S

Hoeveel toeristen zijn dat? Reken uit met een verhoudingstabel.

Er verblijven 480 toeristen op het vakantiepark. *bijvoorbeeld:*

5 van de 8 toeristen komen uit Duitsland.

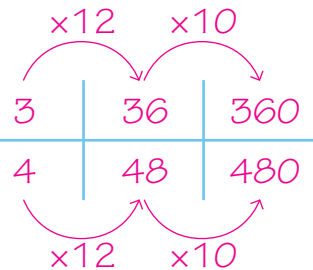
aantal toeristen uit Duitsland	5	30	300
totaal aantal toeristen	8	48	480

antwoord: 300 toeristen

3 op de 4 toeristen komen met de auto.

aantal toeristen met een auto	3	36	360
totaal aantal toeristen	4	48	480

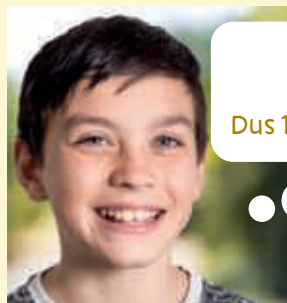
antwoord: 360 toeristen

kijk terug

ga naar taak 8 op bladzijde 16

Waar of niet waar?

40 sommen.
5 sommen fout.
Dus 1 op de 8 sommen is fout.

doel 4

► Je leert rekenen met verhoudingen in onder andere cirkeldiagrammen, met een verhoudingstabel en met breuken.

start

Reken uit.

$4 \times 150 = \underline{600}$

$3 \times 20 = \underline{60}$

$600 : 3 = \underline{200}$

$80 : 4 = \underline{20}$

$4 \times 250 = \underline{1000}$

$4 \times 40 = \underline{160}$

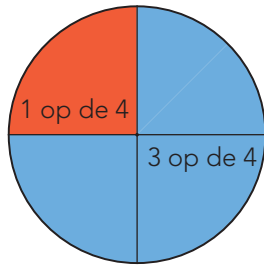
$600 : 10 = \underline{60}$

$75 : 3 = \underline{25}$

hulp

basisschool De Wegwijzer met 500 kinderen

■ niet op vakantie
■ wel op vakantie

3 op de 4 kinderen gaan op vakantie.

Dit is $\frac{3}{4}$ deel.

som: $\frac{3}{4} \times 500 = 375$

aantal kinderen wel op vakantie	3	300	75	375
totaal aantal kinderen	4	400	100	500

$\times 100$ $: 4$ $\times 5$ $300 + 75$
 $\times 100$ $: 4$ $\times 5$ $400 + 100$

Dat zijn 375 kinderen.

1

Hoeveel kinderen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken in je schrift. bijvoorbeeld:

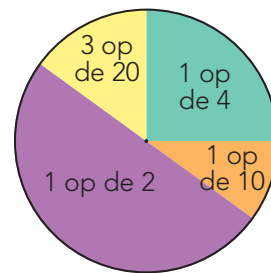
Hoeveel kinderen vinden voetbal het leukst?

antwoord: 150 kinderen

Hoeveel kinderen vinden hockey het leukst?

antwoord: 90 kinderen

leukste sport van 600 kinderen

■ voetbal
■ turnen
■ dansen
■ hockey

2

Welke verhouding is dat?

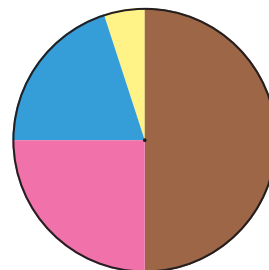
1 op de 2 kinderen kiest pindakaas.

1 op de 4 kinderen kiest jam.

$\frac{1}{5}$ deel kiest hagelslag. Dit is 1 op de 5 kinderen.

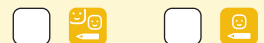
$\frac{1}{20}$ deel kiest kaas. Dit is 1 op de 20 kinderen.

lekkerste broodbeleg voor kinderen

■ pindakaas
■ jam
■ hagelslag
■ kaas

hoe ging het?

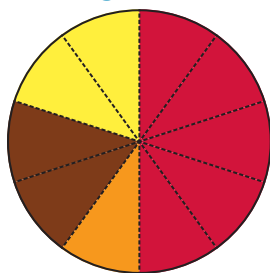

3

Kleur het cirkeldiagram. *bijvoorbeeld:*

lievelingseten van kinderen

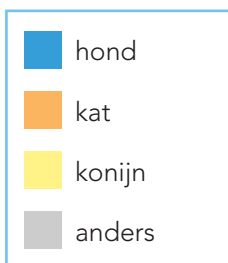
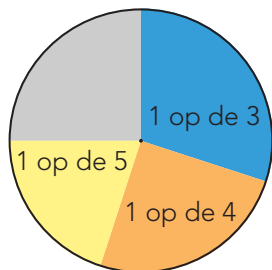

hamburger: 2 op de 10 kinderen
 pizza: 1 op de 2 kinderen
 pasta: 1 op de 10 kinderen
 patat: 2 op de 10 kinderen

4

Hoeveel kinderen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken. *bijvoorbeeld:*

lievelingshuisdier van 240 kinderen

1 op de 3 kinderen vindt een hond het leukst.

antwoord: 80 kinderen

kiest hond	1	8	80
kinderen	3	24	240

(Arrows indicate multiplication: 1 to 8 is x8, 8 to 80 is x10; 3 to 24 is x8, 24 to 240 is x10)

1 op de 4 kinderen vindt een kat het leukst.

antwoord: 60 kinderen

kiest kat	1	6	60
kinderen	4	24	240

(Arrows indicate multiplication: 1 to 6 is x6, 6 to 60 is x10; 4 to 24 is x6, 24 to 240 is x10)

1 op de 5 kinderen vindt een konijn het leukst.

antwoord: 48 kinderen

kiest konijn	1	2	24	48
kinderen	5	10	120	240

(Arrows indicate multiplication: 1 to 2 is x2, 2 to 24 is x12, 24 to 48 is x2; 5 to 10 is x2, 10 to 120 is x12, 120 to 240 is x2)

60 kinderen vinden een ander dier leuk.

Dit deel is net zo groot als het deel dat

een kat het leukst vindt.

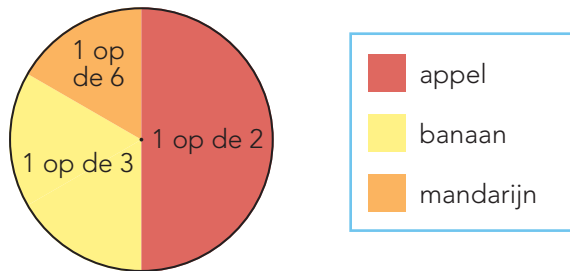
Dat is 1 op de 4 kinderen.

5

Hoeveel kinderen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken in je schrift.

Laat zien hoe je rekent. **bijvoorbeeld:**

lievelingsfruit van 120 kinderen

Hoeveel kinderen kiezen een appel?

antwoord: **60 kinderen**

Hoeveel kinderen kiezen een banaan?

antwoord: **40 kinderen**

Hoeveel kinderen kiezen een mandarijn?

antwoord: **20 kinderen**

6

S

Hoeveel zijn dat er? Je mag een verhoudingstabel maken in je schrift.

Op basisschool De Klimop zitten 120 kinderen.
3 van de 4 kinderen zitten op een sportclub.
Hoeveel kinderen zijn dat?

antwoord: **90 kinderen**

132 kinderen gaan op schoolreis.
Op 1 op de 12 kinderen is een begeleider mee.
Hoeveel begeleiders zijn dat?

antwoord: **11 begeleiders**

De voetbalclub heeft 180 leden.
2 van de 3 leden zijn jonger dan 12 jaar.
Hoeveel leden zijn dat?

antwoord: **120 leden**

180 kinderen gaan naar een pretpark.
2 van de 9 kinderen krijgen korting.
Hoeveel kinderen zijn dat?

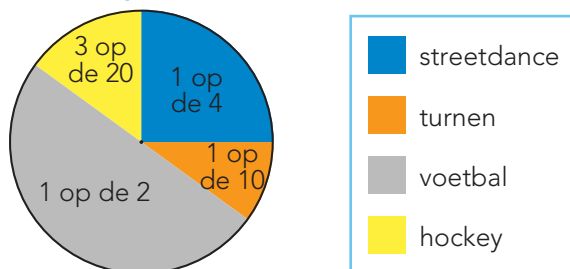
antwoord: **40 kinderen**

7

S

Hoeveel kinderen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken in je schrift. bijvoorbeeld:

leukste sport van 240 kinderen

Hoeveel kinderen vinden streetdance het leukst?

antwoord: **60 kinderen**

Hoeveel kinderen vinden hockey het leukst?

antwoord: **36 kinderen**

kijk terug

ga naar taak 9 op bladzijde 18

3 van de 4 is niet altijd meer dan 3 van de 5.

Leg uit met een voorbeeld. **bijvoorbeeld:**

Er zijn 100 kinderen. 3 van de 4 komt op de fiets. Dat zijn 75 kinderen.

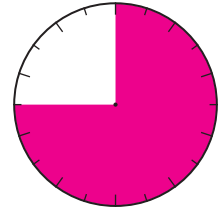
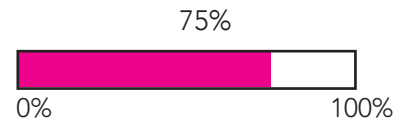
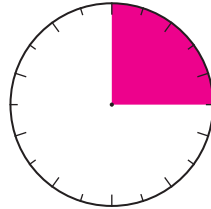
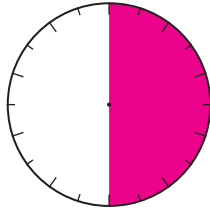
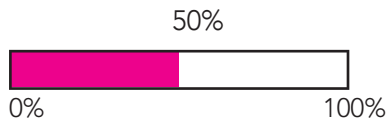
Er zijn 200 kinderen. 3 van de 5 zit op een sportclub. Dat zijn 120 kinderen.

3 van de 4 is in dit voorbeeld minder. Het hangt af van het totale aantal.

doel 3 TEST-JE

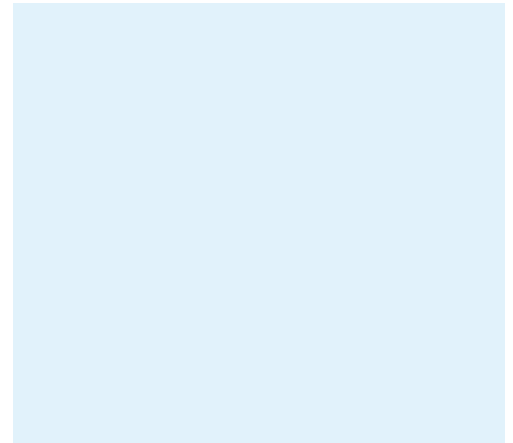
1 ○ Kleur het percentage in de strook en cirkel.

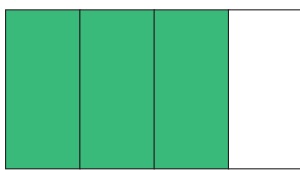
2 ○ Reken uit.

	aantal ballen	percentage raak	deel	aantal doelpunten
Joan	30	50%	$\frac{1}{2}$	15
Samira	24	75%	$\frac{3}{4}$	18
Sarah	60	25%	$\frac{1}{4}$	15
Jasmine	40	20%	$\frac{1}{5}$	8
Anne	50	40%	$\frac{2}{5}$	20

Laat zien hoe je rekent.

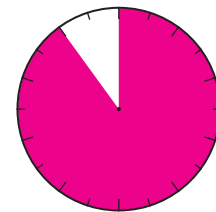
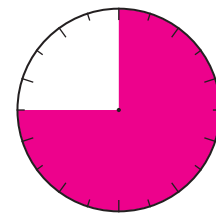
3 **S** Welk deel is gekleurd? Schrijf in procenten en kleur.

75% is gekleurd.

90% is gekleurd.

kun je het nu?

Kun je percentages aflezen en inkleuren?

Kun je percentages koppelen aan breuken?

Kun je percentages uitrekenen (met een strook of met een breuk)?

doel 4 TEST-JE

1 Hoeveel gasten zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken.

Er verblijven 240 gasten op de camping. *bijvoorbeeld:*

1 van de 4 gasten komt uit Nederland.

antwoord: 60 gasten

aantal gasten		$\times 6$	$\times 10$
uit Nederland	1	6	60
totaal aantal gasten	4	24	240
		$\times 6$	$\times 10$

1 van de 3 gasten komt uit Duitsland.

antwoord: 80 gasten

aantal gasten		$\times 8$	$\times 10$
uit Duitsland	1	8	80
totaal aantal gasten	3	24	240
		$\times 8$	$\times 10$

1 van de 6 gasten is jonger dan 4 jaar.

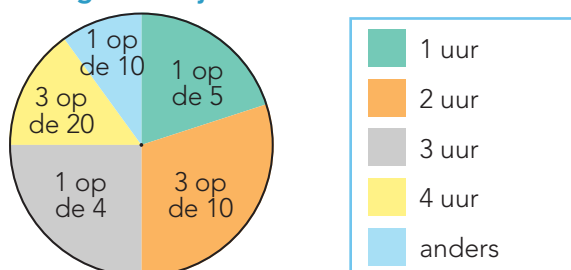
antwoord: 40 gasten

1 van de 8 gasten is ouder dan 60 jaar.

antwoord: 30 gasten

2 Hoeveel kinderen gamen 1 uur? Je mag een verhoudingstabel maken.

uren gamen bij 180 kinderen

antwoord: 36 kinderen

3 S Hoeveel toeristen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel maken in je schrift.

Er zijn 2400 toeristen. *bijvoorbeeld:*

2 op de 3 toeristen huren een fiets.

antwoord: 1600 toeristen

3 van de 4 toeristen bezoeken een museum.

antwoord: 1800 toeristen

3 van de 8 toeristen komen per auto.

antwoord: 900 toeristen

5 van de 6 toeristen zijn ouder dan 12 jaar.

antwoord: 2000 toeristen

kun je het nu?

Kun je rekenen met verhoudingen met behulp van een verhoudingstabel of met breuken?

doel 5

- ▶ **S** Je leert maten voor lengte vergelijken en ordenen, met hele getallen en kommagetallen.
- ▶ **F** Je leert maten voor lengte vergelijken en ordenen, met hele getallen.

start

Klopt de zin?

- Een deur is 200 mm hoog.
- Een pen is 12 cm lang.
- De route van Amsterdam naar Ameland is 500 hm lang.
- Mijn schrift is 1 dm dik.

hulp

km kilometer	hm hectometer	dam decameter	m meter	dm decimeter	cm centimeter	mm millimeter
1 km =	10 hm =	100 dam =	1000 m			
	1 hm =	10 dam =	100 m			
S 0,001 km =	0,01 hm =	0,1 dam =	1 m =	10 dm =	100 cm =	1000 mm

1

Reken om naar de andere maat.

- S** 1,6 km = 16 hm 19 dm = 1,9 m **F** 12 cm = 120 mm 3000 m = 3 km
- 4,5 m = 450 cm 350 m = 3,5 hm 24 m = 2400 cm 180 cm = 18 dm
- 0,5 dam = 5 m 300 mm = 3 dm 5 hm = 500 m 40 dm = 4 m
- 20 hm = 2 km 0,6 hm = 60 m 20 mm = 2 cm 2 m = 20 dm

2

Van kort naar lang.

Zet een 1 bij de kortste lengte, een 2 bij de middelste lengte en een 3 bij de langste lengte.

1 0,10 km	3 40 dam	3 1 km	2 10 cm
2 2 hm	1 80 dm	2 2 hm	3 10 dm
3 500 m	2 250 m	1 5 m	1 10 mm
1 8 m	3 4 hm	2 4 hm	1 7 m
3 80.000 cm	2 0,3 km	3 3 km	3 5 km
2 800 dm	1 200 m	1 200 m	2 6 hm

hoe ging het?

3 Welke maat hoort erbij? Kies uit: km, hm, dam, m, dm, cm of mm.

Een wandelaar loopt ongeveer
5 km per uur.

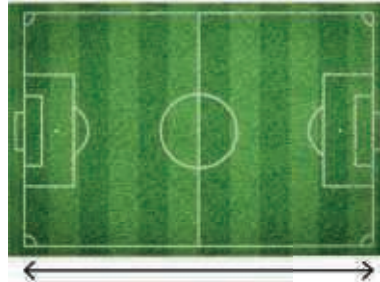
Een wijsvinger is ongeveer
6 cm lang.

Een pak yoghurt is ongeveer
2 dm hoog.

Een jachtluipaard kan
28 m per seconde rennen.

Een sportveld is ongeveer
1 hm lang.

Een klaslokaal is ongeveer
7 m breed.

4 Reken om naar de andere maat.

$$1 \text{ hm} = \underline{100} \text{ m}$$

$$1 \text{ m} = \underline{100} \text{ cm}$$

$$10 \text{ dm} = \underline{100} \text{ cm}$$

$$1 \text{ m} = \underline{10} \text{ dm}$$

$$1 \text{ dm} = \underline{100} \text{ mm}$$

$$100 \text{ cm} = \underline{1000} \text{ mm}$$

$$1 \text{ dm} = \underline{10} \text{ cm}$$

$$1 \text{ cm} = \underline{10} \text{ mm}$$

$$10 \text{ cm} = \underline{100} \text{ mm}$$

5 Reken om naar de andere maat.

$$5 \text{ km} = \underline{50} \text{ hm} = \underline{500} \text{ dam} = \underline{5000} \text{ m}$$

$$7 \text{ m} = \underline{70} \text{ dm} = \underline{700} \text{ cm} = \underline{7000} \text{ mm}$$

$$3 \text{ m} = 30 \underline{\text{ dm}} = 300 \underline{\text{ cm}} = 3000 \underline{\text{ mm}}$$

$$8 \text{ hm} = 80 \underline{\text{ dam}} = 800 \underline{\text{ m}} = 8000 \underline{\text{ dm}}$$

6 Reken om naar de andere maat.

8 km = 80 hm

30 hm = 3 km

700 m = 7 hm

60 dm = 6 m

4 m = 40 dm

20 cm = 200 mm

500 m = 5 hm

900 mm = 90 cm

7 **S** Van kort naar lang.

Zet een 1 bij de kortste lengte, een 2 bij de middelste lengte en een 3 bij de langste lengte.

3 1 km
1 2 hm
2 500 m

3 4 hm
1 30 dm
2 25 m

2 100 cm
1 4 dm
3 3000 mm

1 7 m
3 5 km
2 6 hm

1 6 m
2 800 cm
3 90 dm

3 7 dm
2 17 cm
1 107 mm

8 **S** Reken om naar de andere maat.

2,5 cm = 25 mm

2,23 hm = 223 m

375 dm = 37,5 m

250 mm = 0,25 m

12,5 dam = 125 m

2,5 m = 2500 mm

250 m = 2,5 hm

25 mm = 0,25 dm

kijk terug

ga naar taak 11 op bladzijde 20

Bedenk 3 zinnen die gaan over km, hm, dam, m, dm, cm of mm.

2 zinnen zijn waar, 1 zin is niet waar. **bijvoorbeeld:**

Waar: Een huis is ongeveer 60 dm hoog.

Waar: Op de snelweg mag je 100 km per uur rijden.

Niet waar: Een liniaal is 30 dm.

doel 5

- ▶ **S** Je leert maten voor lengte omrekenen en optellen met hele getallen en kommagetallen.
- ▶ **F** Je leert maten voor lengte omrekenen en optellen met hele getallen.

start

Van kort naar lang. Schrijf in je schrift.

5 m	5 mm	5 km	5 cm	5 dm	5 dam	5 hm
-----	------	------	------	------	-------	------

hulp

km kilometer	hm hectometer	dam decameter	m meter	dm decimeter	cm centimeter	mm millimeter
1 km =	10 hm =	100 dam =	1000 m			
	1 hm =	10 dam =	100 m			
S 0,001 km =	0,01 hm =	0,1 dam =	1 m =	10 dm =	100 cm =	1000 mm

De fietsers gaan eerst naar Tilburg. Dan fietsen ze door naar vakantiepark Dierenbos.
De afstand is: $6 \text{ km} + 1530 \text{ m} =$
 $6000 \text{ m} + 1530 \text{ m} = 7530 \text{ m}.$

1

Hoeveel lopen ze per dag? Reken de afstand uit.

Aaron en Isa lopen elke dag hard. Ze houden de afstand bij.

dag 1: $1 \text{ km} + 650 \text{ m} = \underline{1000} \text{ m} + \underline{650} \text{ m} = \underline{1650} \text{ m}$

dag 2: $2 \text{ km} + 475 \text{ m} = \underline{2000} \text{ m} + \underline{475} \text{ m} = \underline{2475} \text{ m}$

dag 3: $4 \text{ km} + 175 \text{ m} = \underline{4000} \text{ m} + \underline{175} \text{ m} = \underline{4175} \text{ m}$

dag 4: $3 \text{ km} + 160 \text{ m} = \underline{3000} \text{ m} + \underline{160} \text{ m} = \underline{3160} \text{ m}$

2

S **Hoeveel fietsen ze per dag? Reken de afstand uit.**

Mounir en Aram fietsen elke dag. Zij houden ook de afstand bij.

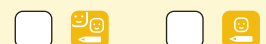
dag 1: $4,32 \text{ km} + 1500 \text{ m} = \underline{4320} \text{ m} + \underline{1500} \text{ m} = \underline{5820} \text{ m}$

dag 2: $6,85 \text{ km} + 2750 \text{ m} = \underline{6850} \text{ m} + \underline{2750} \text{ m} = \underline{9600} \text{ m}$

dag 3: $4,4 \text{ km} + 1575 \text{ m} = \underline{4400} \text{ m} + \underline{1575} \text{ m} = \underline{5975} \text{ m}$

dag 4: $3,75 \text{ km} + 1875 \text{ m} = \underline{3750} \text{ m} + \underline{1875} \text{ m} = \underline{5625} \text{ m}$

hoe ging het?

3**Reken de lengte uit.**

$$4 \text{ km} + 200 \text{ m} = \underline{4000} \text{ m} + \underline{200} \text{ m} = \underline{4200} \text{ m}$$

$$2 \text{ dm} + 35 \text{ cm} = \underline{20} \text{ cm} + \underline{35} \text{ cm} = \underline{55} \text{ cm}$$

$$3 \text{ cm} + 32 \text{ mm} = \underline{30} \text{ mm} + \underline{32} \text{ mm} = \underline{62} \text{ mm}$$

$$5 \text{ m} + 14 \text{ cm} = \underline{500} \text{ cm} + \underline{14} \text{ cm} = \underline{514} \text{ cm}$$

$$6 \text{ m} + 3 \text{ dm} = \underline{60} \text{ dm} + \underline{3} \text{ dm} = \underline{63} \text{ dm}$$

$$7 \text{ m} + 30 \text{ cm} = \underline{700} \text{ cm} + \underline{30} \text{ cm} = \underline{730} \text{ cm}$$

4**Reken om naar de andere maat.**

$$5 \text{ km} = \underline{5000} \text{ m}$$

$$4 \text{ hm} = \underline{400} \text{ m}$$

$$900 \text{ m} = \underline{9} \text{ hm}$$

$$30 \text{ dm} = \underline{3} \text{ m}$$

$$7 \text{ m} = \underline{70} \text{ dm}$$

$$90 \text{ cm} = \underline{900} \text{ mm}$$

$$20 \text{ cm} = \underline{2} \text{ dm}$$

$$600 \text{ mm} = \underline{60} \text{ cm}$$

5**Welke maat hoort erbij?**

Kies uit: km, hm, dam, m, dm, cm of mm.

De spijker is ongeveer

40 mm lang.

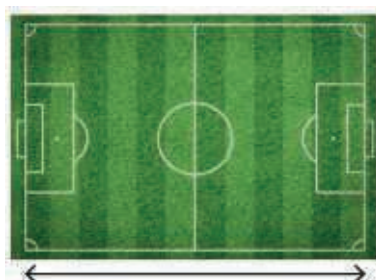
Het gebouw is ongeveer

90 m hoog.

De auto is ongeveer

400 cm lang.

Het pak melk is ongeveer

2 dm hoog.

Een voetbalveld is ongeveer

1 hm lang.

6

Reken de lengte uit.

$$4 \text{ km} + 500 \text{ m} = \underline{4000} \text{ m} + \underline{500} \text{ m} = \underline{4500} \text{ m}$$

$$2 \text{ m} + 6 \text{ dm} = \underline{20} \text{ dm} + \underline{6} \text{ dm} = \underline{26} \text{ dm}$$

$$3 \text{ cm} + 35 \text{ mm} = \underline{30} \text{ mm} + \underline{35} \text{ mm} = \underline{65} \text{ mm}$$

$$6 \text{ m} + 25 \text{ cm} = \underline{600} \text{ cm} + \underline{25} \text{ cm} = \underline{625} \text{ cm}$$

$$7 \text{ dm} + 23 \text{ cm} = \underline{70} \text{ cm} + \underline{23} \text{ cm} = \underline{93} \text{ cm}$$

$$8 \text{ hm} + 13 \text{ m} = \underline{800} \text{ m} + \underline{13} \text{ m} = \underline{813} \text{ m}$$

7

s

Van kort naar lang.

Zet een 1 bij de kortste lengte, een 2 bij de middelste lengte en een 3 bij de langste lengte.

2	4 km	1	2000 m	1	3000 mm	3	80 hm
3	80 hm	3	250 hm	3	700 cm	2	7 km
1	1000 m	2	20 km	2	50 dm	1	6000 m
1	0,9 km	3	20 dam	1	0,7 m	2	3 dam
2	90 hm	1	100 dm	2	20 dm	1	0,05 hm
3	90.000 m	2	0,8 hm	3	2500 mm	3	0,4 km

8

s

Reken de lengte uit.

$$4,2 \text{ km} + 1175 \text{ m} = \underline{5375} \text{ m}$$

$$13,5 \text{ km} + 1400 \text{ m} = \underline{14.900} \text{ m}$$

$$2,3 \text{ m} + 75 \text{ cm} = \underline{305} \text{ cm}$$

$$5,5 \text{ hm} + 210 \text{ m} = \underline{760} \text{ m}$$

$$8,5 \text{ dam} + 320 \text{ m} = \underline{405} \text{ m}$$

$$6,5 \text{ dm} + 14 \text{ cm} = \underline{79} \text{ cm}$$

kijk terug

ga naar taak 12 op bladzijde 22

Welke maat hoort erbij? Kies uit: km, hm, dam, m, dm, cm of mm.

de weg naar huis

een gang

een strand

een voetbalveld

een tak

10 hm10 m10 km10 dam10 dm

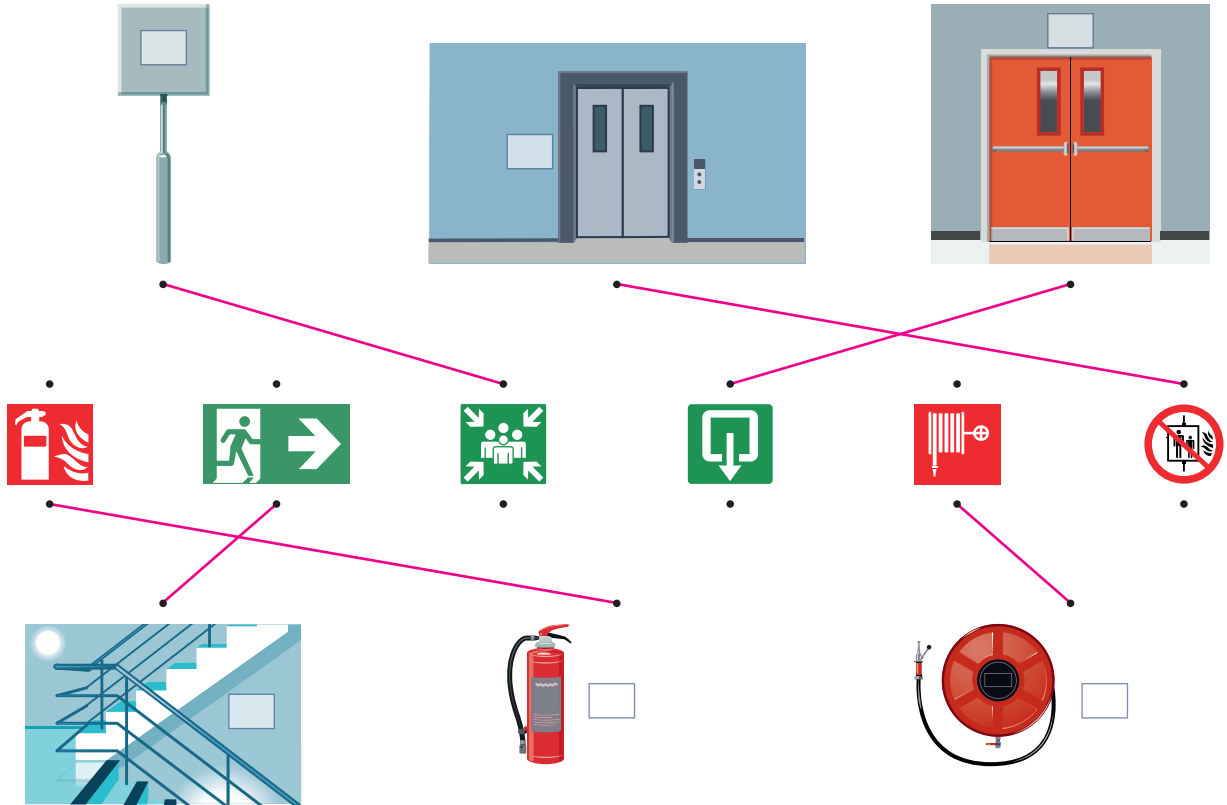
doel

- ▶ Je leert een plattegrond van een gebouw gebruiken.
- ▶ Je kunt aan een plattegrond belangrijke informatie voor de gebruiker toevoegen.

1

Welk symbool hoort erbij?

Trek een lijn.

Waarom mag je de lift niet gebruiken bij brand? *bijvoorbeeld:*

Bij brand kan de lift stil komen te staan doordat de stroom van de lift wegvalt.

Mensen raken dan opgesloten in de lift en kunnen dan niet meer zelfstandig uit de lift ontsnappen.

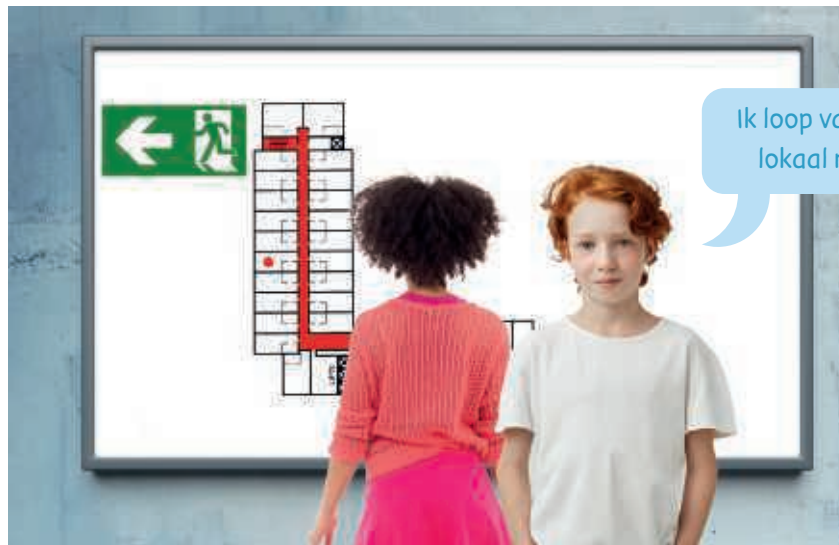
2

Bespreek de plattegrond.

Bekijk de plattegrond op de foto. Beantwoord de volgende vragen:

- Waar hangt deze plattegrond?
- Wijs je lokaal aan.
- Waar is het dichtstbijzijnde handblusapparaat?
- Waar hangt de brandhaspel?
- Tot hoever kom je met de brandhaspel?
- Welke deuren gebruik je als nooddeur?
- Waar is het verzamelpunt?

- 3** **Hoe loopt de vluchtroute?**
De een vertelt de route van het lokaal naar het verzamelpunt.
De ander kijkt op de plattegrond of het klopt. Wissel daarna van beurt.

- 4** **Maak de plattegrond af.**
Bedenk een plaats voor: brandslanghaspels met 30 meter slang, handblusapparaten, nooddeuren en 1 of meer verzamelplaatsen. Teken de symbolen uit opgave 1 in de plattegrond. Maak ook de legenda.

- 5** **Bedenk een vluchtroute.**
Kijk op de plattegrond bij opgave 4.
Bedenk in welke ruimte je je op de plattegrond bevindt. Teken daar een blauwe stip.
Bedenk en teken vanaf de blauwe stip de vluchtroute naar de verzamelplaats.
antwoord zie opgave 4 op printblad

kijk terug

Kruis aan welke stellingen waar zijn.

- De vluchtroute hangt af van de plaats waar je je bevindt in het gebouw.
- Symbolen voor een vluchtroute zijn overal ter wereld gelijk.
- De vluchtroute vanuit ons lokaal loopt langs de toiletten.
- eigen antwoord*

Bedenk samen 2 stellingen over vluchtroutes vanuit je eigen lokaal.
Zorg dat de eerste waar is en de tweede niet waar.

waar: *eigen antwoord*

niet waar: *eigen antwoord*

KLAAAR VOOR DE TOETS?

1a Welk woord is weg? Kies uit duizend – miljoen – miljard.

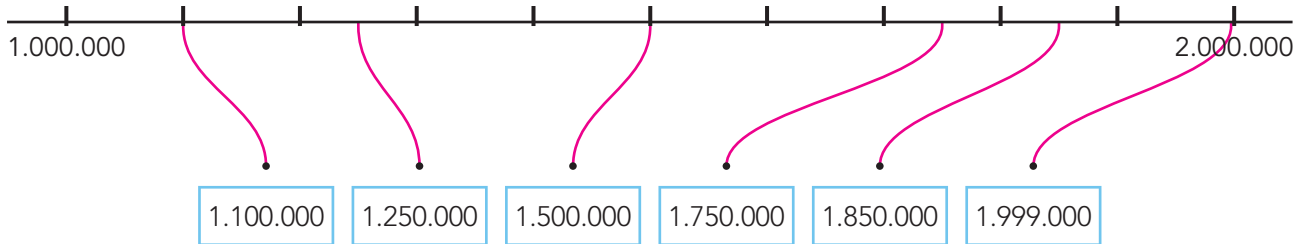
1.000.000 is 1 miljoen 24.000.000 is 24 miljoen

100.000 is 100 duizend 5.000.000.000 is 5 miljard

1.000.000.000 is 1 miljard 850.000 is 850 duizend

1b Maak vast.

2a Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

Zet de getallen onder elkaar en reken uit. Schrijf het antwoord in kg achter de som.

0,654 kg + 0,525 kg = 2,047 kg + 2,537 kg = 0,075 kg + 1,062 kg =

1,179 kg 4,584 kg 1,137 kg

$$\begin{array}{r} 0,654 \\ 0,525 \\ \hline 1,179 \end{array} +$$

$$\begin{array}{r} 2,047 \\ 2,537 \\ \hline 4,584 \end{array} +$$

$$\begin{array}{r} 0,075 \\ 1,062 \\ \hline 1,137 \end{array} +$$

2b Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

Zet de getallen onder elkaar en reken uit. Schrijf het antwoord in km achter de som.

3,258 km – 2,264 km = 3,440 km – 0,245 km = 1,255 km – 0,606 km =

0,994 km 3,195 km 0,649 km

$$\begin{array}{r} 3,258 \\ \cancel{2}, \cancel{2}, \cancel{5} \cancel{8} \\ \hline 2,264 \\ \hline 0,994 \end{array} -$$

$$\begin{array}{r} 3,440 \\ \cancel{3}, \cancel{4}, \cancel{4} \cancel{0} \\ \hline 0,245 \\ \hline 3,195 \end{array} -$$

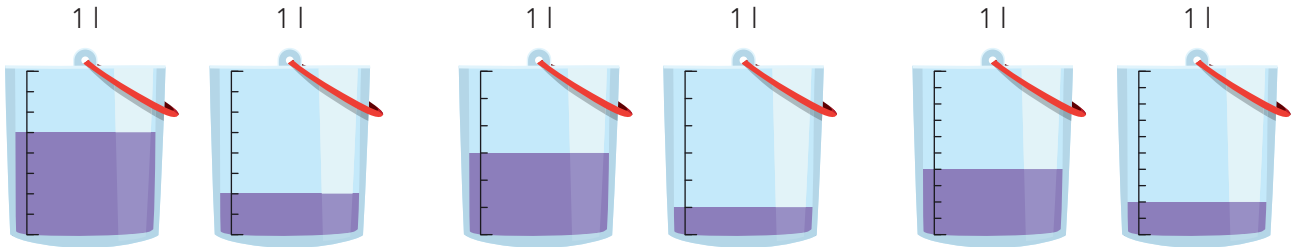
$$\begin{array}{r} 1,255 \\ \cancel{1}, \cancel{2}, \cancel{5} \cancel{5} \\ \hline 0,606 \\ \hline 0,649 \end{array} -$$

3a

Welke som hoort erbij?

Hoeveel is het samen en wat is het verschil? Schrijf de breuk zo klein mogelijk.

samen:

$$\frac{5}{8} + \frac{2}{8} = \frac{7}{8}$$

verschil:

$$\frac{5}{8} - \frac{2}{8} = \frac{3}{8}$$

samen:

$$\frac{3}{6} + \frac{1}{6} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}$$

verschil:

$$\frac{3}{6} - \frac{1}{6} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

samen:

$$\frac{4}{10} + \frac{2}{10} = \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$$

verschil:

$$\frac{4}{10} - \frac{2}{10} = \frac{2}{10} = \frac{1}{5}$$

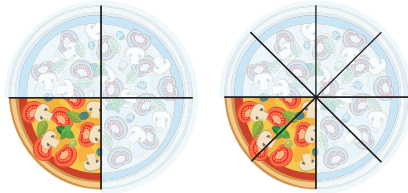

3b

Welke som hoort erbij?

Schrijf de breuk zo klein mogelijk.

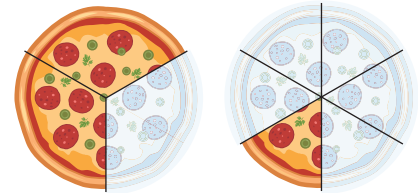
Hoeveel is het samen?

$$\frac{2}{8} + \frac{2}{8}$$

som: $\frac{1}{4} + \frac{2}{8} =$

antwoord: $\frac{4}{8} = \frac{1}{2}$ pizza

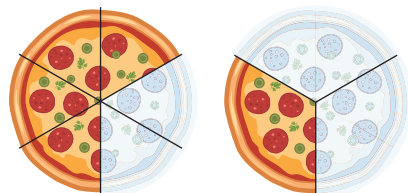

$$\frac{4}{6} + \frac{1}{6}$$

som: $\frac{2}{3} + \frac{1}{6} =$

antwoord: $\frac{5}{6}$ pizza

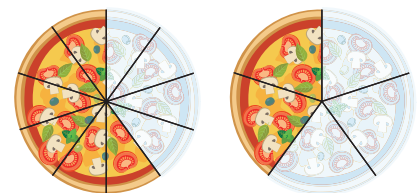
Wat is het verschil?

$$\frac{4}{6} - \frac{2}{6}$$

som: $\frac{4}{6} - \frac{1}{3} =$

antwoord: $\frac{2}{6} = \frac{1}{3}$ pizza

$$\frac{6}{10} - \frac{4}{10}$$

som: $\frac{6}{10} - \frac{2}{5} =$

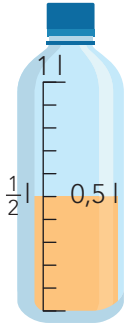
antwoord: $\frac{2}{10} = \frac{1}{5}$ pizza

KLAAAR VOOR DE TOETS?

4a

Welke breuk en hoeveel liter ?

In de fles zit 0,3 liter.

Welk deel is dat? $\frac{3}{10}$ deel

De fles is voor $\frac{7}{10}$ gevuld.

Hoeveel liter is dat? $0,7$ l

$\frac{8}{10}$ deel = $0,8$ l

$\frac{1}{10}$ deel = $0,1$ l

$0,4$ l = $\frac{4}{10}$ deel

$0,9$ l = $\frac{9}{10}$ deel

4b

Schrijf als kommagetal.

$\frac{3}{4} = 0,75$

$\frac{4}{5} = 0,8$

$\frac{4}{10} = 0,4$

$\frac{1}{2} = 0,5$

$\frac{2}{10} = 0,2$

5a

Bereken de schaal.

Meet met een liniaal.

5 cm

200 cm

De schutting is 10 m.

op de foto (cm)	5	1
in het echt (cm)	1000	200

5b

Teken een lijn op schaal. De lijn is in het echt 8 m.

Gebruik een liniaal.

100 cm

De lijn is 8 cm lang.

5c

Hoe groot in het echt?

Meet met een liniaal.

5 cm

300 cm

op de foto (cm)	1	5
in het echt (cm)	300	1500

De winkel is in het echt: 1500 cm.

Dat is 15 m.

doel 5 TEST-JE

1 ○ **Reken om naar de andere maat.**

$$7 \text{ km} = \underline{7000} \text{ m}$$

$$390 \text{ cm} = \underline{39} \text{ dm}$$

$$4 \text{ hm} = \underline{400} \text{ m}$$

$$250 \text{ mm} = \underline{25} \text{ cm}$$

$$9 \text{ m} = \underline{900} \text{ cm}$$

$$2400 \text{ m} = \underline{24} \text{ hm}$$

$$2 \text{ km} = \underline{20} \text{ hm}$$

$$300 \text{ dm} = \underline{30} \text{ m}$$

2 ○ **Reken de lengte uit.**

$$6 \text{ km} + 300 \text{ m} = \underline{6000} \text{ m} + \underline{300} \text{ m} = \underline{6300} \text{ m}$$

$$2 \text{ m} + 7 \text{ dm} = \underline{20} \text{ dm} + \underline{7} \text{ dm} = \underline{27} \text{ dm}$$

$$5 \text{ cm} + 45 \text{ mm} = \underline{50} \text{ mm} + \underline{45} \text{ mm} = \underline{95} \text{ mm}$$

$$3 \text{ m} + 52 \text{ cm} = \underline{300} \text{ cm} + \underline{52} \text{ cm} = \underline{352} \text{ cm}$$

$$4 \text{ dm} + 33 \text{ cm} = \underline{40} \text{ cm} + \underline{33} \text{ cm} = \underline{73} \text{ cm}$$

$$7 \text{ km} + 25 \text{ hm} = \underline{7000} \text{ m} + \underline{2500} \text{ m} = \underline{9500} \text{ m}$$

3 **S** ○ **Reken om naar de andere maat.**

$$22,6 \text{ km} = \underline{22.600} \text{ m}$$

$$1645 \text{ m} = \underline{1,645} \text{ km}$$

$$13,5 \text{ hm} = \underline{1350} \text{ m}$$

$$12,35 \text{ m} = \underline{12.350} \text{ mm}$$

$$88 \text{ cm} = \underline{0,88} \text{ m}$$

$$4,4 \text{ dam} = \underline{44} \text{ m}$$

kun je het nu?

Kun je lengtematen omrekenen, vergelijken en optellen met hele getallen?

doel 1 **HERHALEN****1****Welke som hoort erbij?**

Reken uit met cijferen of met splitsen.

Een stacaravan kost € 76,- per dag.
Familie Engels huurt de caravan 12 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

som: 12×76

$$\begin{array}{r} 76 \\ \underline{12} \times \\ 152 \\ \underline{760} + \\ 912 \end{array}$$

antwoord: € 912,-

Een tent kost € 49,- per dag.
Familie Duits huurt de tent 16 dagen.
Hoeveel moeten zij betalen?

som: 16×49

$$\begin{array}{r} 49 \\ \underline{16} \times \\ 294 \\ \underline{490} + \\ 784 \end{array}$$

antwoord: € 784,-

2**Zet de getallen onder elkaar in je schrift.**

Reken uit met cijferen of met splitsen.

$16 \times 72 = 1152$

$13 \times 84 = 1092$

$15 \times 39 = 585$

$18 \times 42 = 756$

$17 \times 53 = 901$

Laat zien hoe je rekent bij de laatste som.

$$\begin{array}{r} 53 \\ \underline{17} \times \\ 371 \\ \underline{530} + \\ 901 \end{array}$$

3**S****Welke som hoort erbij?**

Reken uit. Kijk hoe het handig kan.

Groep 7 en 8 van de Mariaschool gaan naar het museum. Er gaan 56 kinderen mee. De bus kost € 4,-, de toegang tot het museum kost € 11,- en elk kind krijgt een flesje limonade voor € 2,-.
Wat kost het museumbezoek?

$4 + 11 + 2 = 17$

$56 \times 17 = 952$

$€ 952,-$

doel 2 **HERHALEN****1** Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

$$\begin{array}{r} 437 \\ \underline{\quad 6} \times \\ 2622 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 359 \\ \underline{\quad 3} \times \\ 1077 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 645 \\ \underline{\quad 7} \times \\ 4515 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 521 \\ \underline{\quad 9} \times \\ 4689 \end{array}$$

2 Reken uit met cijferen of met splitsen.

Zet de getallen onder elkaar in je schrift.

$$44 \times 65 = \underline{2860}$$

$$22 \times 97 = \underline{2134}$$

$$33 \times 78 = \underline{2574}$$

$$66 \times 43 = \underline{2838}$$

$$55 \times 26 = \underline{1430}$$

Laat zien hoe je rekt bij de laatste som.

bijvoorbeeld:

$$\begin{array}{r} 26 \\ \underline{55} \times \\ 130 \\ \underline{1300} + \\ 1430 \end{array}$$

3 **S** Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen.

De juf koopt stof voor gordijnen voor de musical.

Zij heeft 31 meter nodig.

Per meter kost de gordijnstof € 47,-.

Hoeveel moet de juf betalen?

som: 31×47

$$\begin{array}{r} 47 \\ \underline{31} \times \\ 47 \\ \underline{1410} + \\ 1457 \end{array}$$

antwoord: € 1457,-

Moeder koopt stof voor gordijnen voor het huis van haar zoon en voor het huis van haar dochter.

Voor haar zoon heeft zij 20 meter nodig en voor

haar dochter 25 meter. Per meter kost de

gordijnstof € 38,-. Hoeveel moet moeder betalen?

som: 45×38

$$\begin{array}{r} 38 \\ \underline{45} \times \\ 190 \\ \underline{1520} + \\ 1710 \end{array}$$

antwoord: € 1710,-

REKENPLEIN

Welke som hoort erbij?

Reken handig.

som: 13×84

antwoord: € 1092,-

Laat zien hoe je rekent.

Sportclub De Sprinters koopt nieuwe sportkleding voor het jeugdteam. Er zitten 13 kinderen in het team. Ieder kind krijgt een shirt, een broekje, sokken en schoenen. Hoeveel kost dat voor het team?

Handig is: $25 + 12 + 8 + 39 = 84$,

$13 \times 84 = 1092$

Wat kan onder de vlek staan?

$$\begin{array}{r} 62 \\ 15 \\ \hline \times \\ 310 \\ 620 \\ \hline + \\ 930 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ 13 \\ \hline \times \\ 108 \\ 360 \\ \hline + \\ 468 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 53 \\ 14 \\ \hline \times \\ 212 \\ 530 \\ \hline + \\ 742 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 75 \\ 16 \\ \hline \times \\ 450 \\ 750 \\ \hline + \\ 1200 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ 12 \\ \hline \times \\ 88 \\ 440 \\ \hline + \\ 528 \end{array}$$

Gooi cijfersommen.

Gooi met een dobbelsteen.

Schrijf het cijfer dat je gooit in een vakje.

Maak alle vakjes vol. Gooi steeds opnieuw.

Maak sommen met een antwoord dat tussen de getallen staat.

Los de sommen cijferend op.

Past je antwoord ook echt tussen de getallen van het vakje? Dan heb je 1 punt.

Hoeveel punten heb jij? **bijvoorbeeld:**

van 100 tot 300

$$\begin{array}{r} 11 \\ 11 \\ \hline \times \\ 11 \\ 110 \\ \hline + \\ 121 \end{array}$$

van 300 tot 500

$$\begin{array}{r} 22 \\ 22 \\ \hline \times \\ 44 \\ 440 \\ \hline + \\ 484 \end{array}$$

van 500 tot 1000

$$\begin{array}{r} 25 \\ 25 \\ \hline \times \\ 125 \\ 500 \\ \hline + \\ 625 \end{array}$$

van 1000 tot 1500

$$\begin{array}{r} 41 \\ 31 \\ \hline \times \\ 41 \\ 1230 \\ \hline + \\ 1271 \end{array}$$

Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen of splitsen.

Moeder koopt stof voor gordijnen. Zij heeft 35 meter nodig. Per meter kost de gordijnstof € 47,-. Hoeveel moet moeder betalen?

som: 35×47

$$\begin{array}{r} 47 \\ \times 35 \\ \hline 235 \\ 1410 \\ \hline 1645 \end{array}$$

antwoord: € 1645,-

Oma koopt stof voor gordijnen voor het huis van haar zoon en haar dochter. Voor haar zoon heeft zij 20 meter nodig en voor haar dochter 29 meter. Per meter kost de gordijnstof € 38,-. Hoeveel moet oma betalen?

som: 49×38

$$\begin{array}{r} 38 \\ \times 49 \\ \hline 342 \\ 1520 \\ \hline 1862 \end{array}$$

antwoord: € 1862,-

Maak zelf sommen en reken uit.Gooi 4 x met een dobbelsteen. Maak er een som van en reken uit. *bijvoorbeeld:*

$$\begin{array}{r} 6 \quad 2 \\ 5 \quad 3 \\ \hline \times \\ \hline 186 \\ 3100 \\ \hline 3268 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \quad 5 \\ 6 \quad 3 \\ \hline \times \\ \hline 135 \\ 2700 \\ \hline 2835 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \quad 3 \\ 3 \quad 2 \\ \hline \times \\ \hline 106 \\ 1590 \\ \hline 1696 \end{array}$$

Hoeveel kost 1 jaar lidmaatschap?

€ 65,- voor een halfjaar

som:

$2 \times 65 = 130$

antwoord: € 130,-

€ 58,- per kwartaal

som:

$4 \times 58 = 232$

antwoord: € 232,-

€ 12,- per week

som:

$52 \times 12 = 624$

antwoord: € 624,-

€ 14,- per maand

som:

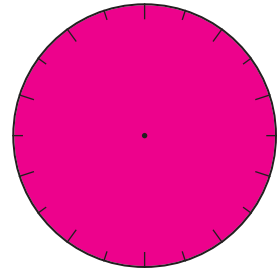
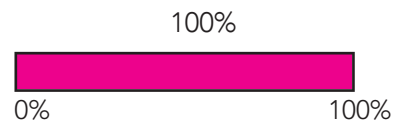
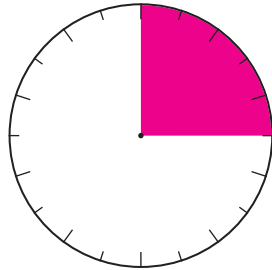
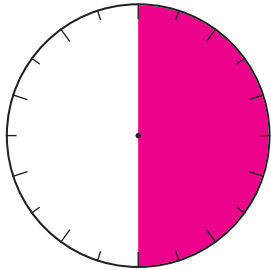
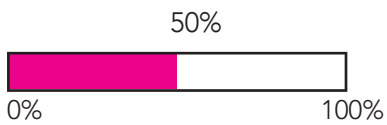
$12 \times 14 = 168$

antwoord: € 168,-

doel 3 HERHALEN

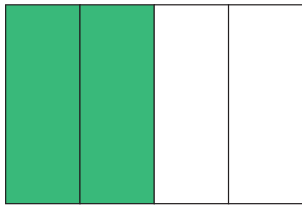
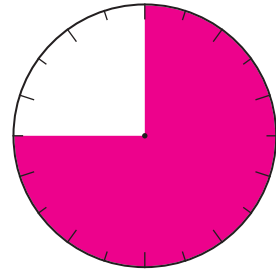
1 Kleur het percentage.

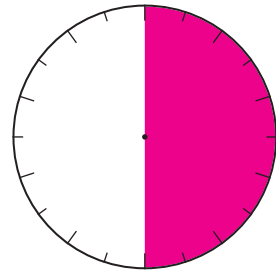
2 Welk deel is gekleurd? Schrijf in procenten en kleur.

75% is gekleurd.

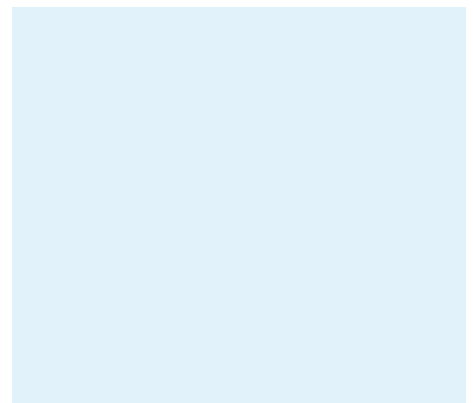

50% is gekleurd.

3 S Reken uit. Je mag een strook tekenen.

	aantal ballen	aantal doelpunten	deel	percentage raak
Leon	30	6	$\frac{1}{5}$	20%
Noud	24	6	$\frac{1}{4}$	25%
Mahmoud	12	6	$\frac{1}{2}$	50%

doel 4 **HERHALEN**

1 **Hoeveel gasten zijn dat? Reken uit met een verhoudingstabel. *bijvoorbeeld:***

Er zijn 120 gasten.
1 van de 4 gasten huurt een fiets.

Er zijn 400 gasten.
3 van de 4 gasten gaan elke dag uit eten.

antwoord: 30 gasten

antwoord: 300 gasten

aantal gasten dat een fiets huurt	1	3	30
totaal aantal toeristen	4	12	120

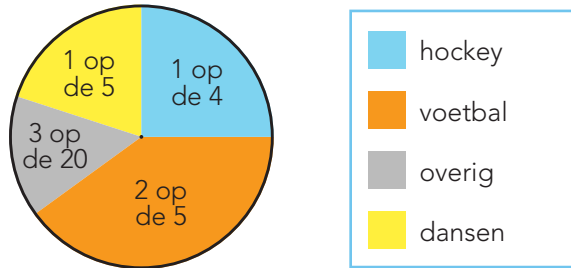
(Diagram showing multiplication steps: 1 to 3 is $\times 3$, 3 to 30 is $\times 10$; 4 to 12 is $\times 3$, 12 to 120 is $\times 10$)

aantal gasten dat elke dag uit eten gaat	3	75	300
totaal aantal toeristen	4	100	400

(Diagram showing multiplication steps: 3 to 75 is $\times 25$, 75 to 300 is $\times 4$; 4 to 100 is $\times 25$, 100 to 400 is $\times 4$)

2 **S** **Hoeveel kinderen vinden dansen het leukst? Je mag een verhoudingstabel maken. *bijvoorbeeld:***

leukste sport van 360 kinderen

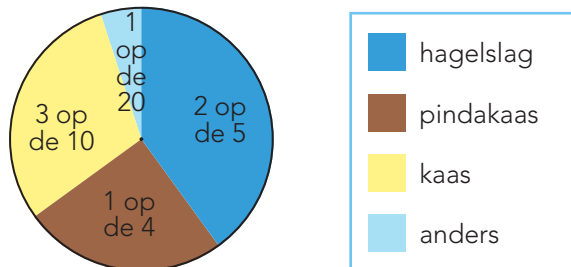

antwoord: 72 kinderen

aantal kinderen dat dansen kiest	1	60	12	72
totaal aantal kinderen	5	300	60	360

3 **S** **Hoeveel kinderen kiezen hagelslag? Je mag een verhoudingstabel maken. *bijvoorbeeld:***

favoriet broodbeleg van 120 kinderen

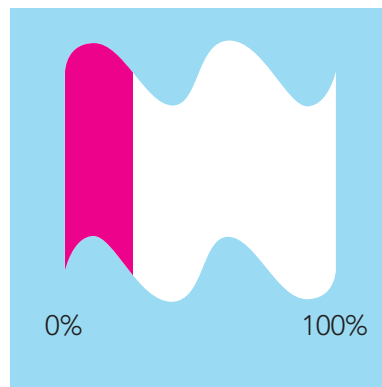
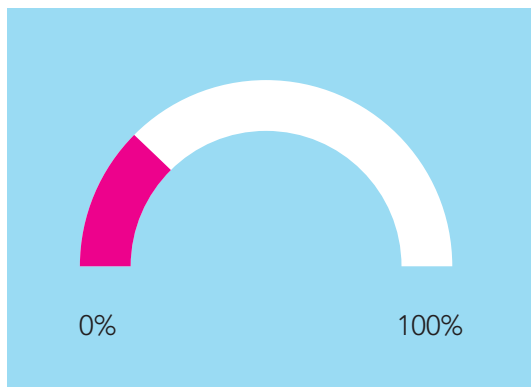
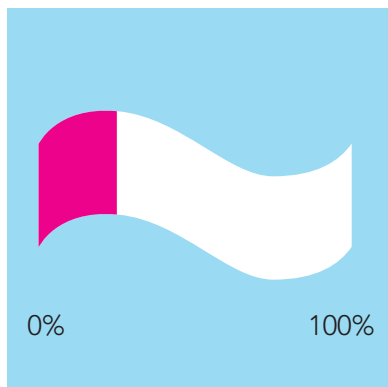
antwoord: 48 kinderen

aantal kinderen dat hagelslag kiest	2	40	8	48
aantal kinderen	5	100	20	120

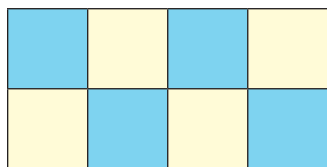

REKENPLEIN

Kleur 25%. bijvoorbeeld:

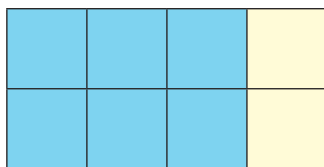

Welk deel is blauw? Schrijf in breuken en in procenten.

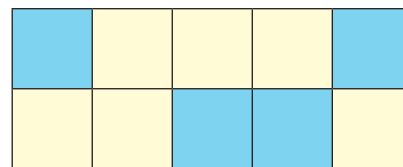
... $\frac{1}{2}$ deel is blauw.

Dat is 50%.

... $\frac{3}{4}$ deel is blauw.

Dat is 75%.

... $\frac{2}{5}$ deel is blauw.

Dat is 40%.

Kleur het figuur en vul de tabel in. bijvoorbeeld:

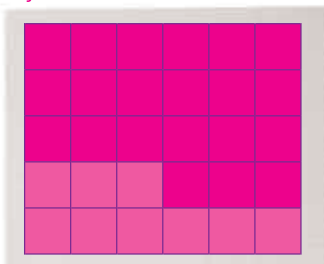
Dirk kleurt alle vakjes in dit figuur.

In totaal zijn er 30 vakjes.

Dat is 100%.

Hij kleurt $\frac{1}{5}$ deel geel en 50% groen.

Wat overblijft, kleurt hij rood.

kleur	deel	procent	vakjes
geel	$\frac{1}{5}$	20%	6
groen	$\frac{1}{2}$	50%	15
rood	$\frac{3}{10}$	30%	9

Reken uit.

	aantal ballen	percentage raak
John	16	50%
Mo	48	25%
Said	60	10%
Kees	12	75%

	naam	aantal punten
1 ^e plaats	Mo	12
2 ^e plaats	Kees	9
3 ^e plaats	John	8
4 ^e plaats	Said	6

Gebruik de verhoudingstabel.

Reken uit.

Er zijn 700 campinggasten.

5 op de 7 gasten zijn ouder dan 12 jaar. Hoeveel gasten zijn dat?

aantal gasten ouder dan 12 jaar	5	500
totaal aantal gasten	7	700

antwoord: 500 gasten

3 op de 5 gasten hebben een tent.
Hoeveel gasten zijn dat?

aantal gasten met een tent	3	60	420
totaal aantal gasten	5	100	700

antwoord: 420 gasten

1 op de 8 campers heeft een douche.
Er zijn 4 campers met een douche.

Er staan 32 campers op de camping.

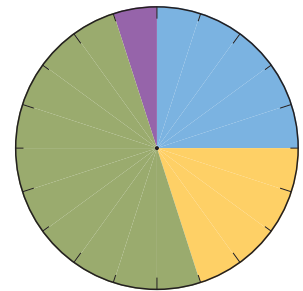
aantal campers met een douche	1	4
totaal aantal gasten	8	32

Vul de legenda in.

Er zijn 40 kinderen.

De helft van de kinderen kiest voor trefbal. $\frac{1}{4}$ deel kiest voor voetbal.
1 op de 5 kinderen kiest voor slagbal. Tikkertje wordt het minst gekozen.

favoriete gymspel

blauw: voetbal geel: slagbal groen: trefbal paars: tikkertje

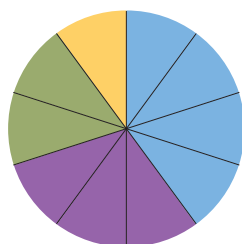
Welk hotel hoort bij welk cirkeldiagram?

Er zijn 120 gasten in **hotel De Eekhoorn**.
1 op de 12 gasten fietst.
1 op de 6 gasten wandelt.
1 op de 3 gasten zwemt.
De rest doet wat anders.

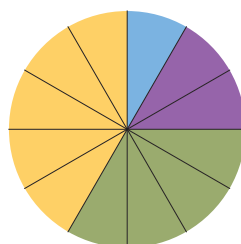
Er zijn 150 gasten in **hotel Boszicht**.
1 op de 6 gasten fietst.
1 op de 3 gasten wandelt.
1 op de 6 gasten zwemt.
De rest doet wat anders.

Er zijn 240 gasten in **hotel Het Duintje**.
2 op de 5 gasten fietst.
3 op de 10 gasten wandelt.
1 op de 5 gasten zwemt.
De rest doet wat anders.

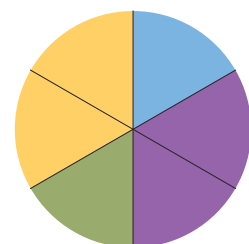
- fietsen
- wandelen
- zwemmen
- anders

hotel Het Duintje

hotel De Eekhoorn

hotel Boszicht

doel 5 HERHALEN**1****Reken om naar de andere maat.**

$8 \text{ km} = \underline{8000} \text{ m}$

$90 \text{ cm} = \underline{9} \text{ dm}$

$9 \text{ hm} = \underline{900} \text{ m}$

$50 \text{ mm} = \underline{5} \text{ cm}$

$7 \text{ m} = \underline{700} \text{ cm}$

$400 \text{ m} = \underline{4} \text{ hm}$

$3 \text{ km} = \underline{30} \text{ hm}$

$40 \text{ dm} = \underline{4} \text{ m}$

2**Reken de lengte uit.**

$4 \text{ km} + 250 \text{ m} = \underline{4000} \text{ m} + \underline{250} \text{ m} = \underline{4250} \text{ m}$

$7 \text{ dm} + 17 \text{ cm} = \underline{70} \text{ cm} + \underline{17} \text{ cm} = \underline{87} \text{ cm}$

$8 \text{ cm} + 12 \text{ mm} = \underline{80} \text{ mm} + \underline{12} \text{ mm} = \underline{92} \text{ mm}$

$7 \text{ m} + 54 \text{ cm} = \underline{700} \text{ cm} + \underline{54} \text{ cm} = \underline{754} \text{ cm}$

$4 \text{ m} + 3 \text{ dm} = \underline{40} \text{ dm} + \underline{3} \text{ dm} = \underline{43} \text{ dm}$

$6 \text{ m} + 45 \text{ cm} = \underline{600} \text{ cm} + \underline{45} \text{ cm} = \underline{645} \text{ cm}$

3**S****Reken om naar de andere maat.**

$7,6 \text{ km} = \underline{7600} \text{ m}$

$26 \text{ dm} = \underline{2,6} \text{ m}$

$6,7 \text{ m} = \underline{67} \text{ dm}$

$3,4 \text{ cm} = \underline{34} \text{ mm}$

$7,5 \text{ m} = \underline{750} \text{ cm}$

$1123 \text{ m} = \underline{1,123} \text{ km}$

$30 \text{ hm} = \underline{300} \text{ dam}$

$600 \text{ dam} = \underline{60} \text{ hm}$

REKENPLEIN

Geef de lengtes die even lang zijn dezelfde kleur.

500 mm

0,5 m

5 dm

50 mm

Welke lengte blijft over? 50 mm

500 m

Hoeveel cm is dat? 5 cm

50 dam

5 hm

50 cm

0,5 km

Hoeveel planken?

Meneer De Bruin wil een nieuw tuinhek maken. Hij heeft daarvoor 36 stukken hout nodig van 75 cm lang. Hij koopt planken van 3 m lang, die hij in stukken zaagt. Hoeveel planken moet hij kopen? Leg je antwoord uit.

9 planken

Uit 1 plank van 3 m haalt hij 4 stukken

hout van 75 cm. $36 : 4 = 9$.

Hoeveel rondjes in 10 minuten?

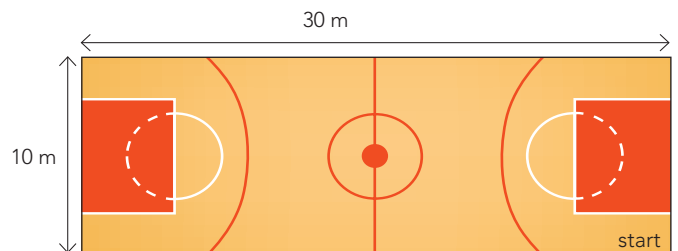
De kinderen doen voor de gymles een warming-up van 10 minuten. Hoeveel rondjes lopen ze?

Merel loopt 960 m. Dat zijn 12 rondjes.

Mo loopt 16 hm. Dat zijn 20 rondjes.

Karim loopt 120 dam. Dat zijn 15 rondjes.

Nora loopt 2 km. Dat zijn 25 rondjes.

Hoe lang ben jij?

Teken jezelf. Hoe lang ben jij in km, hm, dam, m, dm, cm en mm?

bijvoorbeeld:

Ik ben 1,5 m lang.

Mijn been is 7,5 dm lang.

Mijn voet is 22 cm lang.

Mijn arm is 5 dm lang.

Mijn haar is 3 dm lang.

Mijn vinger is 60 mm lang.

Mijn nagel is 1 cm lang.

BEDENK JIJ EEN RIJ DIE EINDIGT OP 100?

Bedenk een rij van 5 die eindigt op 100.

De rij die je bedenkt moet een optelrij zijn.

Elk getal, vanaf het derde getal, is de som van de twee voorgaande getallen.

De rij moet eindigen op 100.

Probeer het uit. Schrijf hier op wat je probeert.

Bij opgave 2 zie je alle rijen die mogelijk zijn. Er zijn 17 verschillende rijen mogelijk.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EUREKA!

2

Zijn er nog meer rijen van 5 die eindigen op 100?

Heb je een rij bedacht die op 100 eindigt? Bedenk dan of er nog meer rijen mogelijk zijn die op 100 eindigen. Schrijf hier op wat je probeert.

50	0	50	50	100
47	2	49	51	100
44	4	48	52	100
41	6	47	53	100
38	8	46	54	100
35	10	45	55	100
32	12	44	56	100
29	14	43	57	100
26	16	42	58	100
23	18	41	59	100
20	20	40	60	100
17	22	39	61	100
14	24	38	62	100
11	26	37	63	100
8	28	36	64	100
5	30	35	65	100
2	32	34	66	100

MIJN EUREKA!

- a Dit heb ik ontdekt:
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
- b Hoeveel rijen heb je gevonden?
-
-
- c Wat vond je makkelijk en wat vond je moeilijk?
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-